Monitor Speciaal Onderwijs
éénmeting

Stuurgroep (V)SO in de transities

BMC | onderzoek

mei 2016
drs. S. van Klaveren
N.M. Meys MSc
drs. C. Vreugde
Projectnummer: 419120
Correspondentienummer: DH-0405-5008

INHOUD

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 1

1.1 Aanleiding voor en doel van de monitor 1

1.2 Onderzoeksverantwoording 1

HOOFDSTUK 2 SAMENWERKINGSVERBANDEN 3

2.1 Implementatie passend onderwijs 3

2.2 Organisatie-aspecten 3

2.3 Positie speciaal onderwijs 6

2.4 Conclusie 8

HOOFDSTUK 3 INBRENG EN UITWISSELING SCHOLEN 9

3.1 Inbreng expertise in regulier onderwijs 9

3.2 Uitvoeringsregeling groeibekostiging 10

3.3 Tripartiet overeenkomst personele gevolgen passend onderwijs 12

3.4 Conclusie 14

HOOFDSTUK 4 TOELATING VAN EN ZORG VOOR LEERLINGEN 16

4.1 Toelaatbaarheidsverklaringen 16

4.2 Vereenvoudigde TLV-procedure en bekostigingsregeling voor EMB 18

4.3 Effecten op leerlingen 20

4.4 Conclusie 23

HOOFDSTUK 5 SAMENWERKING EN AFSPRAKEN MET GEMEENTEN 25

5.1 Samenwerking met gemeenten 25

5.2 Door gemeenten afgesloten samenwerkingsovereenkomsten met zorginstellingen 28

5.3 Op overeenstemming gericht overleg 29

5.4 Gemaakte afspraken 30

5.5 Conclusie 33

BIJLAGE 1 34

Samenvatting

Inleiding
De invoering van passend onderwijs in 2014 en de decentralisaties in het sociaal domein in 2015 hebben gevolgen voor het (voortgezet) speciaal onderwijs (V)SO. Vanwege deze ontwikkelingen wil de 'Stuurgroep (V)SO in de transities', met LECSO als penvoerder, de ontwikkelingen in het speciaal onderwijs door middel van een monitor volgen. De monitor geeft inzicht in de consequenties van de decentralisaties in het sociaal domein voor het (voortgezet) speciaal onderwijs en de eventuele acties die de scholen naar aanleiding hiervan nemen. Ook brengt de monitor de positie van de scholen binnen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs in kaart. Dit rapport behandelt de resultaten van de éénmeting van de monitor welke in de periode van 14 maart tot en met 11 april 2016 is afgenomen binnen het (V)SO.

Positiever over de implementatie van Passend Onderwijs…
De monitor laat zien dat ruim twee derde van de scholen vindt dat de implementatie van passend onderwijs in de meeste samenwerkingsverbanden goed verloopt.
De scholen zijn positiever hierover dan bij de nulmeting. De scholen zijn – net als bij de nulmeting - tevreden over de uitwisseling van informatie rondom leerlingen. Ook is bijna de helft tevreden over de inzet van extra ondersteuning voor leerlingen en bijna 40% over de transparante verdeling van financiële middelen binnen samenwerkingsverbanden.

… maar scholen zien wel punten van zorg
Uit de monitor komen daarnaast verschillende punten van zorg naar voren. Net als bij de nulmeting vormen de administratieve lasten een probleem. Ondanks de vereenvoudigde procedure voor EMB-leerlingen en een verkorte procedure voor zittende leerlingen blijven de administratieve lasten hoog. Het niet afsluiten van contracten van gemeenten met zorginstellingen waarmee scholen een overeenkomst hebben, leidt tot problemen, zoals onzekerheid of ondersteuning wordt gefinancierd en het daadwerkelijk beëindigen van ondersteuning omdat de financiering wegvalt. Ook geeft een zorgelijk hoog aantal scholen aan dat ze geen afspraken hebben gemaakt over de personele gevolgen.

Verdeeldheid over de samenwerking met gemeenten
Over de samenwerking met gemeenten zijn de scholen, net als bij de vorige meting, meer verdeeld: de ene helft is hier positief over, de andere helft niet. De scholen zijn tevreden over de informatie-uitwisseling rondom individuele leerlingen, maar niet als het gaat om de financiering van extra ondersteuning/zorg en de inzet van de expertise van het speciaal onderwijs. Over de inzet van leerlingenvervoer zijn de scholen vaker tevreden dan bij de nulmeting.

Contacten rondom leerlingen positief, maar niet voldoende
Om tot passend onderwijs te kunnen komen, is uitwisseling van informatie over leerlingen en maatwerk van belang. Meer dan de helft van de scholen vindt dat in de meeste samenwerkingsverbanden adequate ondersteuning is geregeld voor leerlingen in het regulier onderwijs. Dit is meer dan in de nulmeting. Ook zijn de scholen bij de éénmeting iets positiever over de samenwerkingsverbanden als het gaat om de aanpak van wachtlijsten en thuiszitters. Problemen ervaart het (V)SO bij het verkrijgen van toelaatbaarheidsverklaringen voor specifieke doelgroepen en ook komt het nog veel voor dat leerlingen te laat worden doorverwezen.

Nog steeds zorgen over behoud en inbreng expertise (V)SO
Het (V)SO heeft kennis en expertise die in het kader van passend onderwijs gedeeld kunnen worden met het reguliere onderwijs. Advies geven aan het reguliere onderwijs is de belangrijkste vorm (47%), maar ook het begeleiden van leerkrachten (29%) en het delen van expertise door trainingen en dergelijke (28%) komt veel voor.
Meer dan de helft van de scholen vindt dat hun ambulant begeleiders een goede plek hebben gekregen in het samenwerkingsverband. Een kleiner deel meldt juist dat de positie van de begeleiders onzeker is.

Toelaatbaarheidsverklaringen: procedure is complex en tijdrovend
Over het proces rondom toelaatbaarheidsverklaringen hebben de scholen ongeveer dezelfde mening als de vorige keer. Meer dan de helft van de scholen (52%) is tevreden over de snelheid waarmee de samenwerkingsverbanden de verklaringen afgeven en 48% over de aandacht voor de kwaliteiten van het kind. Van de scholen meldt 43% dat samenwerkingsverbanden een verkorte procedure voor zittende leerlingen hanteren. De druk op scholen als gevolg van de toelaatbaarheidsverklaringen blijft echter bestaan: bijna twee derde van de scholen is nog altijd negatief over de administratieve lasten van het proces en bijna de helft van de scholen over de complexiteit van de procedure. En 48% van de scholen ervaart problemen voor specifieke doelgroepen, met name bij EMB-leerlingen, ZMOLK-ers en leerlingen van 16-17 jaar.

Regelingen voor EMB-leerlingen
Ongeveer 35% van de scholen heeft bij één of meer samenwerkingsverbanden gebruikgemaakt van de vereenvoudigde regeling voor een TLV voor EMB-leerlingen. Daarnaast heeft 71% van de cluster3-scholen gebruikgemaakt van de regeling extra bekostiging EMB-leerlingen. Over de aanvraagprocedure van deze bekostiging zijn de scholen in bijna driekwart van de gevallen positief. Over de hoogte van het toegekende bedrag is meer dan een derde van de scholen ontevreden.

Uitvoeringsregeling groeibekostiging
Wat betreft de uitvoeringsregeling groeibekostiging is men iets positiever dan voorheen over de snelheid van betaling, de verrekening met andere scholen, de personele en materiële bekostiging en de basis- en zorgbekostiging. Over de verrekening blijft men het minst positief.

Daling in leerlingenaantal leidt tot (plannen voor) fusies en opheffing
De helft van de scholen heeft te maken met een daling van het aantal leerlingen. In sommige gevallen gaat het om een lichte daling, andere scholen zien het aantal groepen afnemen. Een beperkt deel van de scholen heeft maatregelen genomen om op de daling in het leerlingenaantal te anticiperen: 13% heeft een fusie van SO/VSO scholen/locaties onder hetzelfde bestuur doorgevoerd, 8% heeft één of meerdere scholen/locaties opgeheven en 7% van de scholen heeft SO en SBO laten samengaan. Daarnaast hebben scholen *plannen* voor samengaan met SO en SBO (29%), voor het opheffen van één of meerdere scholen/locaties (27%) of het fuseren van SO-/VSO-scholen/locaties onder hetzelfde bestuur (21%).

Weinig verbetering op cruciale punten
Samenvattend kunnen we stellen dat de implementatie van passend onderwijs maar langzaamaan verbetert. Ruim anderhalf jaar na de invoering van passend onderwijs zijn er op cruciale punten weinig tot geen verbeteringen te zien. Zo is de kennis en expertise van het speciaal onderwijs niet voldoende geborgd en wordt deze ook weinig preventief ingezet. Onderwijszorgarrangementen staan financieel onder druk en gemeenten zijn niet altijd bereid om extra ondersteuning aan leerlingen te financieren. Tot slot hebben scholen niet de ervaring dat de administratieve lasten worden teruggedrongen. Om passend onderwijs tot een succes te maken, is op deze punten inzet nodig van het (V)SO, de samenwerkingsverbanden en gemeenten.

Hoofdstuk 1
Inleiding

1.1 Aanleiding voor en doel van de monitor

De invoering van passend onderwijs in 2014 en de decentralisaties in het sociaal domein in 2015 hebben gevolgen voor het (voortgezet) speciaal onderwijs (V)SO. Vanwege deze ontwikkelingen wil de 'Stuurgroep (V)SO in de transities', met LECSO als penvoerder, de ontwikkelingen in het speciaal onderwijs gedurende vier keer volgen.

De stuurgroep heeft daarom opdracht gegeven voor het uitvoeren van een monitor. Deze monitor dient inzicht te geven in de consequenties van de decentralisaties in het sociaal domein voor het (voortgezet) speciaal onderwijs en de eventuele acties die de scholen naar aanleiding hiervan nemen. Ook moet de positie van de scholen binnen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs in kaart worden gebracht. Met de monitor beoogt de stuurgroep – aanvullend op de bestaande monitor van OCW – de ervaringen met passend onderwijs vanuit het perspectief van het (voortgezet) speciaal onderwijs in kaart te brengen. De uitkomsten gebruikt de stuurgroep om waar nodig assistentie te verlenen.

1.2 Onderzoeksverantwoording

De monitor speciaal onderwijs bestaat uit een online vragenlijst die onder het (V)SO is uitgezet. De nulmeting is uitgevoerd in de periode 3 juni 2015 tot 28 september 2015. De resultaten staan beschreven in de rapportage 'Monitor Speciaal Onderwijs – Nulmeting', d.d. oktober 2015. Dit rapport betreft de éénmeting van de monitor. De vragenlijst is uitgezet onder scholen in het (V)SO in de periode 14 maart 2016 tot en met 11 april 2016. In deze periode is tweemaal een rappel verstuurd.

Vragenlijst

Bij de éénmeting is de vragenlijst – omwille van de vergelijkbaarheid – zoveel mogelijk gelijk gehouden aan de vragenlijst van de nulmeting[1]. Op basis van de eerdere uitkomsten en de actualiteiten zijn enkele vragen geschrapt (bijvoorbeeld over het aantal samenwerkingsverbanden waarin een vestiging actief is en het onderdeel ondersteuningsplannen) en andere toegevoegd, zoals de bekostigingsregeling voor leerlingen met ernstige meervoudige beperkingen.
De vragenlijst is opgenomen in bijlage 1.

Responsverantwoording

In totaal zijn 570 hoofd- en nevenvestigingen en 124 bestuurskantoren uitgenodigd voor deelname aan de monitor[2]. In totaal hebben 185 vestigingen de vragenlijst

[1] LECSO en BMC hebben de vragenlijst voor de nulmeting opgesteld en afgestemd met de 'Stuurgroep (V)SO in de transities'. Ook hebben een zestal scholen de vragenlijst beoordeeld op relevantie en invulbaarheid.
[2] Dit is een wijziging ten opzichte van de vorige meting. Bij de nulmeting zijn alleen de hoofd- en nevenvestigingen uitgenodigd en de bestuurskantoren niet.

ingevuld. De bruto respons is 45%, de netto respons is 33%[3]. Bij de nulmeting was dit respectievelijk 46% en 32%.

De respondenten is gevraagd naar hun functie. Hieruit blijkt dat in meer dan de helft van de gevallen de vragenlijst door een directeur is ingevuld.

Tabel 1 Wat is uw functie? (N=131)

	nulmeting	éénmeting
Directeur	66,2%	54,6%
(Directeur-)bestuurder	10,5%	13,0%
Beleids-/stafmedewerker	6,0%	3,2%
(Afdelings)hoofd	2,3%	9,2%
Anders	15,0%	20,0%
Totaal (%)	100,0%	100,0%

Analyse en rapportage
Naast de rechte tellingen zijn in de analyse de resultaten vergeleken met de resultaten van de nulmeting. Het rapport is opgesteld door BMC.

Definitie scholen
In het rapport spreken wij over 'scholen'. Hiermee bedoelen wij de scholen in het (V)SO. Waar het om het reguliere onderwijs gaat, staat dit expliciet vermeld.

[3] De bruto respons gaat uit van alle vragenlijsten die deels of geheel zijn ingevuld. De netto respons omvat enkel de vragenlijsten die zijn meegenomen in de analyse (dat wil zeggen dat bij die vragenlijsten meer dan 40% van de vragen is ingevuld).

Hoofdstuk 2
Samenwerkingsverbanden

2.1 Implementatie passend onderwijs

De scholen is gevraagd om de wijze waarop de samenwerkingsverbanden passend onderwijs implementeren, te beoordelen.

Figuur 1 Hoe beoordeelt u de wijze waarop de samenwerkingsverbanden waarbij u betrokken bent, passend onderwijs implementeren? (N éénmeting=184, N nulmeting=128)

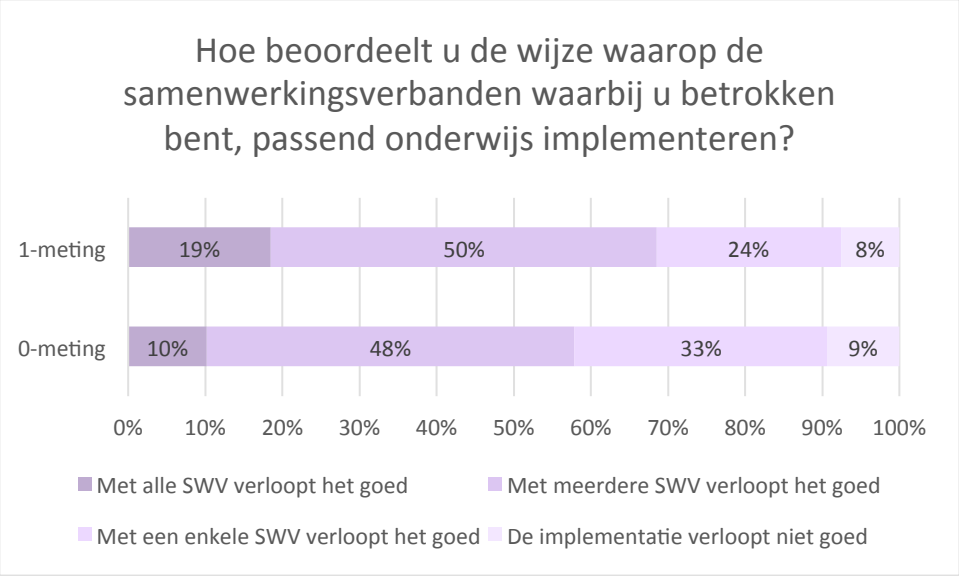

Bij de éénmeting zijn er relatief meer scholen (69%) die aangeven dat de implementatie bij alle of meerdere samenwerkingsverbanden goed verloopt dan bij de nulmeting (58%).

2.2 Organisatie-aspecten

De scholen zijn gevraagd verschillende aspecten van de wijze waarop de samenwerkingsverbanden passend onderwijs implementeren, te beoordelen. Er is gevraagd naar aspecten die bij de nulmeting zijn uitgevraagd, maar ook naar andere aspecten.

Figuur 2 Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de wijze waarop de samenwerkingsverbanden waarbij u bent betrokken passend onderwijs implementeren? (N éénmeting=187, N nulmeting=130)

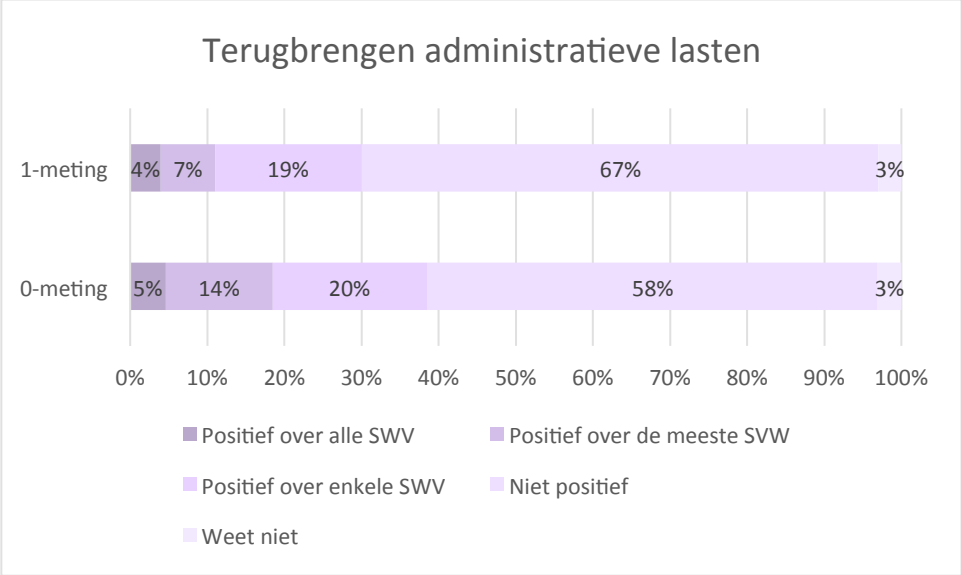

De scholen ervaren de administratieve lasten nog steeds als problematisch. Het aandeel scholen dat negatief is over het terugbrengen van de administratieve lasten is toegenomen ten opzichte van de vorige meting. Er zijn geen opvallende verschillen tussen het SO en VSO.

Net als bij de nulmeting zijn er deze keer vragen gesteld over de uitwisseling van informatie en de inbreng van expertise.

Figuur 3 Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de wijze waarop de samenwerkingsverbanden waarbij u bent betrokken passend onderwijs implementeren?

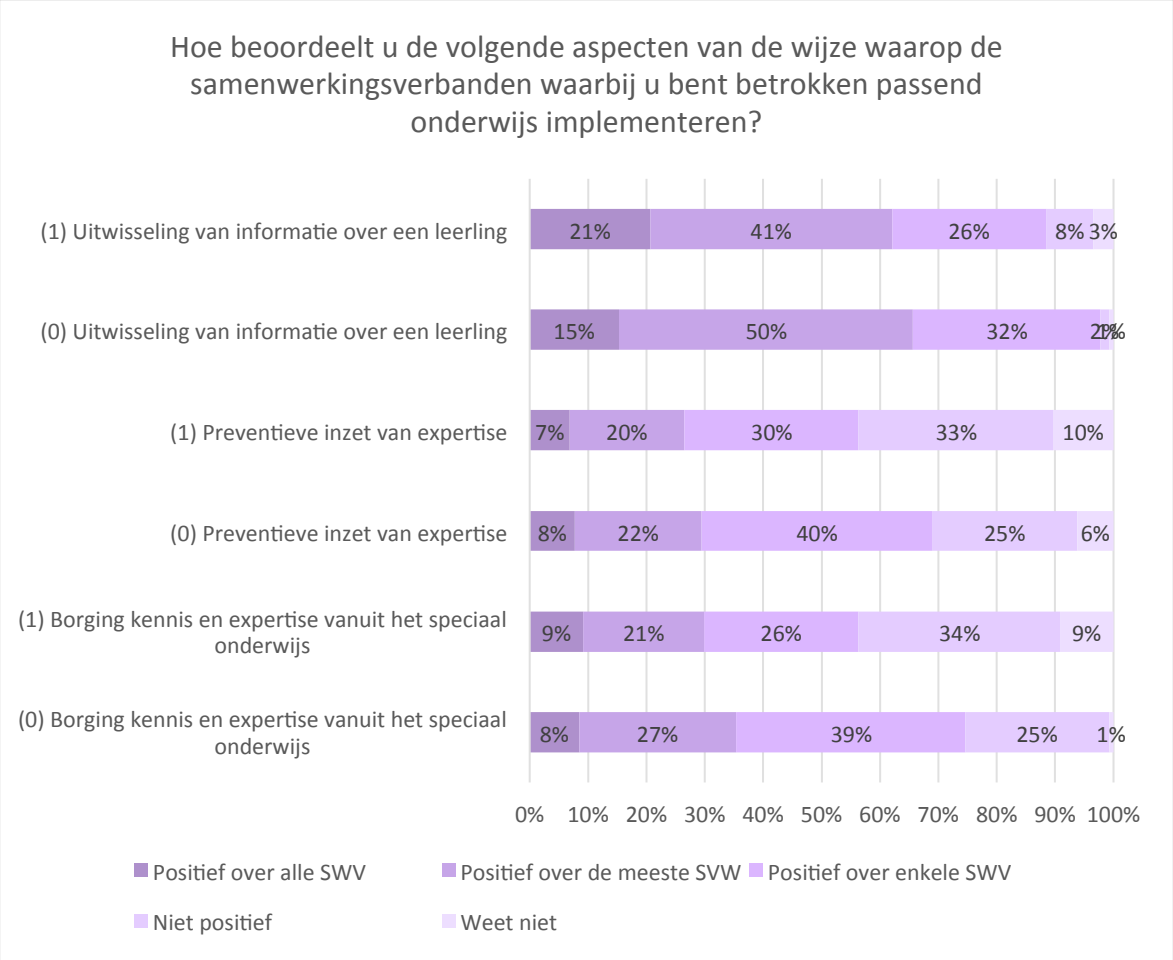

De scholen zijn - net als bij de nulmeting - tevreden over de uitwisseling van informatie over een leerling bij alle of de meeste samenwerkingsverbanden; een kwart van de scholen is 1,5 jaar na invoering van Passend Onderwijs positief over enkele (maar niet alle) samenwerkingsverbanden en bijna één op de tien scholen is in dit kader over geen enkel samenwerkingsverband positief.
Ook is er winst te behalen waar het gaat om de preventieve inzet van expertise en de borging van kennis en expertise van het speciaal onderwijs. Over deze aspecten is ongeveer een derde van de scholen tevreden over alle of de meeste samenwerkingsverbanden en een derde over enkele samenwerkingsverbanden. Eveneens circa een derde van de scholen is echter negatief over alle samenwerkingsverbanden waar het gaat om het preventief benutten en borgen van kennis en expertise.
Opvallend is dat de scholen ditmaal minder tevreden zijn over de drie aspecten dan bij de nulmeting. Tussen het SO en VSO zijn geen opmerkelijke verschillen.

Er zijn bij deze meting drie nieuwe aspecten uitgevraagd.

Figuur 4 Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de wijze waarop de samenwerkingsverbanden waarbij u bent betrokken passend onderwijs implementeren?

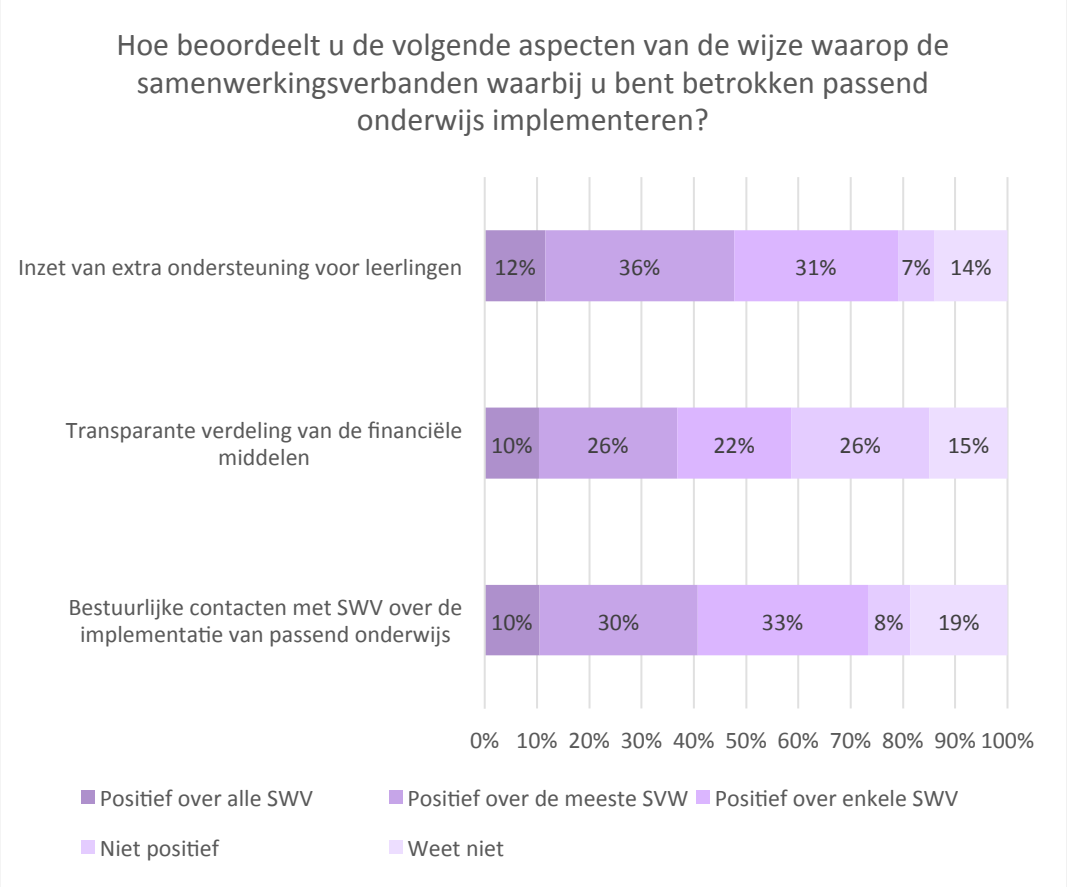

Over de inzet van extra ondersteuning voor leerlingen is bijna de helft van de scholen positief over alle of de meeste samenwerkingsverbanden. Over de transparante verdeling van de financiële middelen is men duidelijk minder positief; 26% is hier negatief over. Ongeveer 40% is positief over alle of de meeste samenwerkingsverbanden als het gaat om de bestuurlijke contacten over de implementatie van passend onderwijs.[4] Ook bij deze aspecten zijn er nauwelijks verschillen tussen SO en VSO.

2.3 Positie speciaal onderwijs

De implementatie van het passend onderwijs kan gevolgen hebben voor het leerlingenaantal binnen het (V)SO. De verwachting is dat leerlingen met een ondersteuningsbehoefte vaker in het regulier onderwijs worden opgevangen en dat daarmee het leerlingenaantal binnen het (V)SO daalt.

Bij de nulmeting gaf 52% van de scholen aan dat zij een daling verwachtten in het aantal leerlingen. Bij de éénmeting is gevraagd of de scholen te maken hebben met

[4] Bij de nulmeting is een vergelijkbare vraag gesteld, maar toen waren de antwoordcategorieën anders. Hierdoor kunnen de uitkomsten niet worden vergeleken.

een daling. Op deze vraag antwoordt 51,6% ‘ja’, 46,8% ‘nee’ en 0,6% ‘weet het niet’. In het SO (56,1%) wordt vaker van een daling gesproken dan in het VSO (42,9%).

Aan de scholen die te maken hebben met een daling van het aantal leerlingen is vervolgens gevraagd hoe zij anticiperen op deze daling.

Figuur 5 Hoe anticipeert uw school op deze daling?

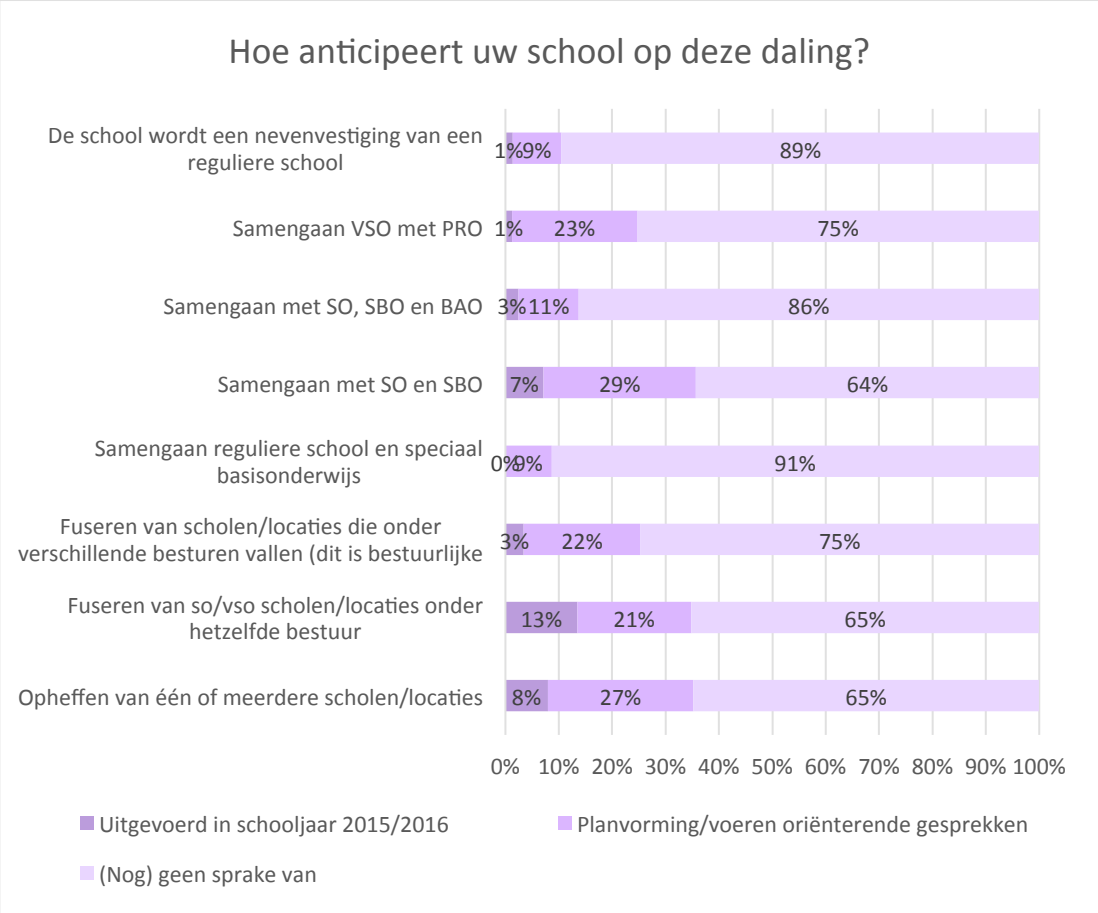

De meeste maatregelen zijn nog niet of nauwelijks uitgevoerd; 13% van de scholen heeft een fusie van SO/VSO scholen/locaties onder hetzelfde bestuur uitgevoerd, 8% heeft één of meerdere scholen/locaties opgeheven en 7% van de scholen heeft SO en SBO laten samengaan.
Daarnaast heeft 29% van de scholen *plannen* voor samengaan met SO en SBO, 27% heeft plannen voor het opheffen van één of meerdere scholen/locaties en 21% heeft plannen voor het fuseren van SO-/VSO-scholen/locaties onder hetzelfde bestuur.

23 scholen hebben ‘Anders, namelijk…’ aangekruist. Sommige scholen melden dat er nog geen maatregelen nodig zijn omdat het om een lichte daling gaat. Een ander antwoord dat vaker wordt genoemd, is dat het aantal groepen afneemt.

2.4 Conclusie

Over de implementatie van het passend onderwijs zijn de scholen iets positiever dan bij de nulmeting. Het terugbrengen van de administratieve lasten is voor veel scholen nog steeds een probleem. Een ander aandachtspunt is de transparante verdeling van de financiële middelen.
De helft van de scholen heeft te maken met een daling van het aantal leerlingen. In sommige gevallen gaat het om een lichte daling, andere scholen zien het aantal groepen afnemen. Er zijn nog weinig maatregelen genomen om op de daling in het leerlingenaantal te anticiperen. Een deel van de scholen is in de planvormende fase.

Hoofdstuk 3
Inbreng en uitwisseling scholen

3.1 Inbreng expertise in regulier onderwijs

Het (V)SO heeft kennis en expertise die in het kader van passend onderwijs gedeeld kunnen worden met het reguliere onderwijs. Het (V)SO is ook bij deze meting gevraagd hoe deze expertise door de school wordt ingebracht in het passend onderwijs.

Tabel 2 Hoe wordt de expertise vanuit uw school ingebracht in het passend onderwijs? *(Meerdere antwoorden mogelijk)*

	nulmeting	éénmeting
Medewerkers delen hun expertise met leerkrachten regulier onderwijs door trainingen e.d.	31,4%	28,0%
Medewerkers begeleiden leerkrachten regulier onderwijs	38,8%	29,1%
Onze school geeft advies aan het regulier onderwijs	54,5%	46,7%
Onze school draait een trajectklas op een locatie van regulier onderwijs	15,7%	11,0%
Onze ambulant begeleiders hebben een goede plek gekregen in het SWV	60,3%	53,8%

De uitkomsten liggen in dezelfde lijn als bij de nulmeting, maar zijn wel lager. Een ‘goede plek van de ambulant begeleiders’ (54%) en ‘advies aan het regulier onderwijs’ (47%) scoren het hoogst. De percentages zijn echter in beide gevallen lager dan bij de nulmeting.

In onderstaande tabel volgt een onderscheid tussen SO en VSO in de resultaten van de éénmeting. De SO-scholen zijn relatief vaker van mening dat hun ambulant begeleiders een goede plek hebben gekregen in het samenwerkingsverband.

Tabel 3 Hoe wordt de expertise vanuit uw school ingebracht in het passend onderwijs?[5] *(Meerdere antwoorden mogelijk)*

	SO	VSO
Medewerkers delen hun expertise met leerkrachten regulier onderwijs door trainingen e.d.	27,5%	25,8%
Medewerkers begeleiden leerkrachten regulier onderwijs	30,0%	27,8%
Onze school geeft advies aan het regulier onderwijs	45,0%	45,4%
Onze school draait een trajectklas op een locatie van regulier onderwijs	6,3%	14,4%
Onze ambulant begeleiders hebben een goede plek gekregen in het SWV	60,0%	49,5%

Bij de nulmeting hadden 39 scholen op voorgaande vraag de categorie ‘Anders, namelijk’ ingevuld. Hierop hebben zij in een open veld een antwoord kunnen noteren. De rode draad in deze antwoorden was dat deze scholen ook hun expertise delen door de inzet van onderwijsassistenten en daarnaast ook delen in verschillende overleggen, bijvoorbeeld tussen zorgcoördinatoren of op

[5] De percentages in deze tabel zijn lager dan in tabel 2. Dit komt doordat niet alle scholen hebben aangegeven of zij de vragenlijst invullen vanuit het perspectief van het SO of het VSO.

directieniveau. Ten aanzien van de ambulant begeleiders merken enkele scholen op dat deze inderdaad bijdragen aan het inbrengen van de expertise binnen het regulier onderwijs, maar dat deze begeleiders nog hun plek moeten vinden.

Bij de éénmeting hebben 52 scholen 'Anders, namelijk' aangekruist. In deze open antwoorden worden de 'onderwijsassistenten' dit keer niet genoemd, wel de verschillende vormen van overleg. Wat opvalt, is dat een deel van de scholen meldt dat er nog weinig samenwerking is met het regulier onderwijs, terwijl een ander deel juist wel nauw samenwerkt, bijvoorbeeld in arrangementen. Verder melden sommige scholen dat de positie van de ambulant begeleider onzeker is[6].

3.2 Uitvoeringsregeling groeibekostiging

De uitvoeringsregeling groeibekostiging regelt de bekostiging van leerlingen in het (V)SO. De scholen zijn gevraagd verschillende aspecten van de regeling groeibekostiging te beoordelen. Onderstaand worden voor de gevraagde aspecten zowel de resultaten van de nul- als éénmeting weergegeven.

Figuur 6 Hoe beoordeelt uw school de volgende aspecten van de uitvoeringsregeling groeibekostiging?

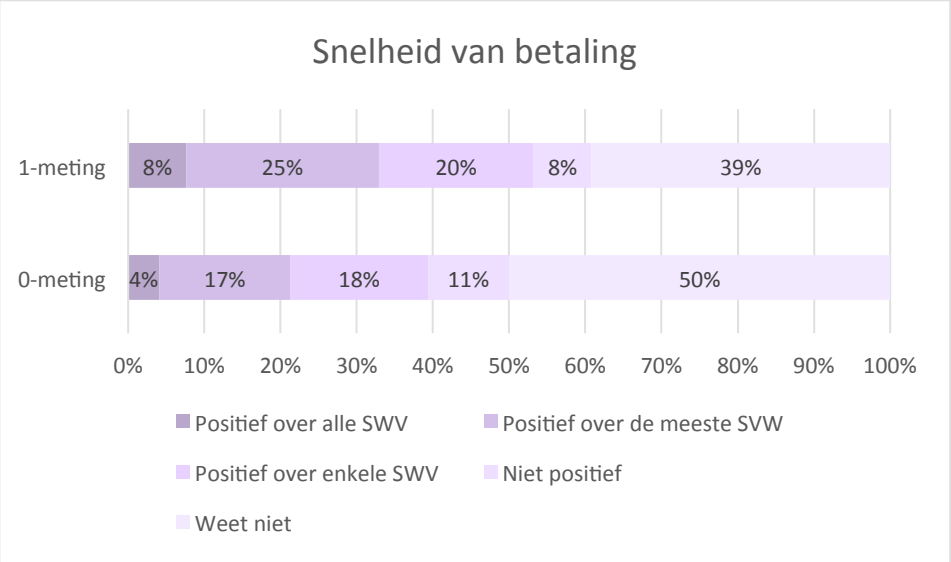

Meer scholen zijn positief over de snelheid van betalen waar het gaat om de uitvoeringsregeling groeibekostiging dan bij de nulmeting. Bij beide metingen kunnen veel respondenten dit aspect niet beoordelen (50% bij de nulmeting; 39% bij de éénmeting).

[6] Deze scholen hebben dus de categorie 'Onze ambulant begeleiders hebben een goede plek gekregen in het SWV' niet aangekruist, omdat zij niet tevreden zijn over de inzet van hun ambulant begeleiders.

Figuur 7 Hoe beoordeelt uw school de volgende aspecten van de uitvoeringsregeling groeibekostiging?

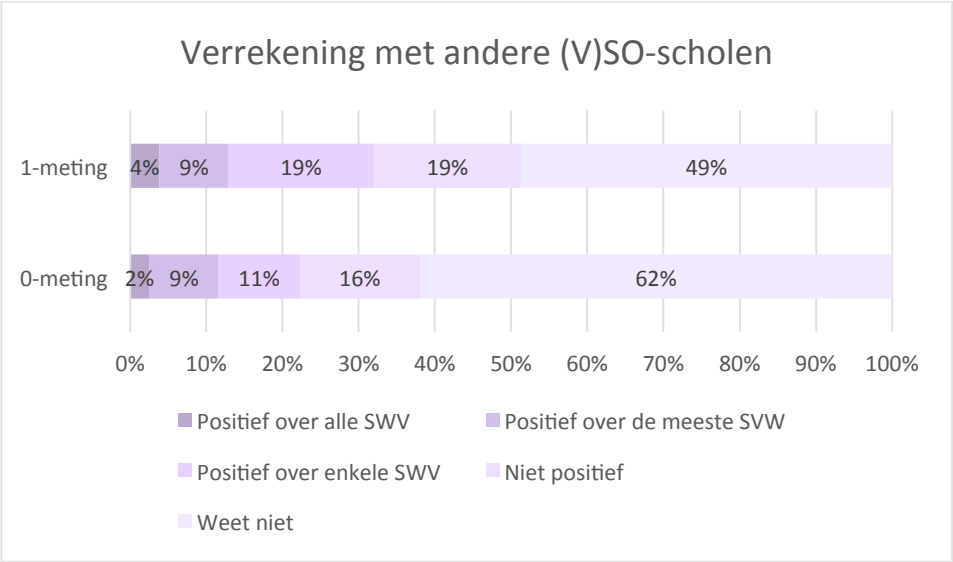

Veel respondenten kunnen de verrekening met andere (V)SO-scholen niet beoordelen (62% bij de nulmeting; 49% bij de éénmeting). Circa één op de tien scholen is positief over alle/de meeste samenwerkingsverbanden waar het gaat om de verrekening.

Figuur 8 Hoe beoordeelt uw school de volgende aspecten van de uitvoeringsregeling groeibekostiging?

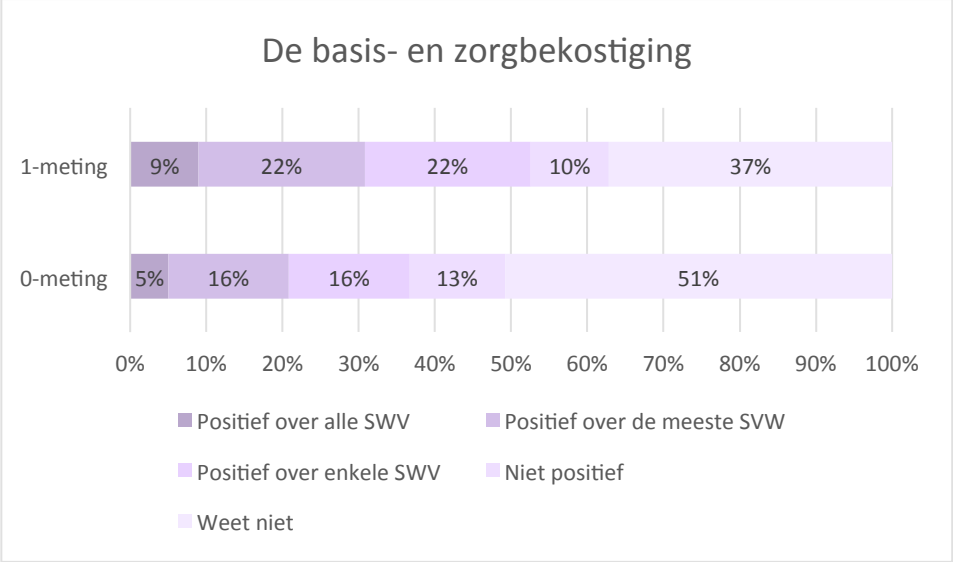

Bij de éénmeting zijn meer scholen positief over de basis- en zorgbekostiging dan bij de nulmeting (31% versus 21%). Een belangrijk deel van de respondenten kan geen oordeel vellen over dit aspect (51% bij de nulmeting; 37% bij de éénmeting).

Figuur 9 Hoe beoordeelt uw school de volgende aspecten van de uitvoeringsregeling groeibekostiging?

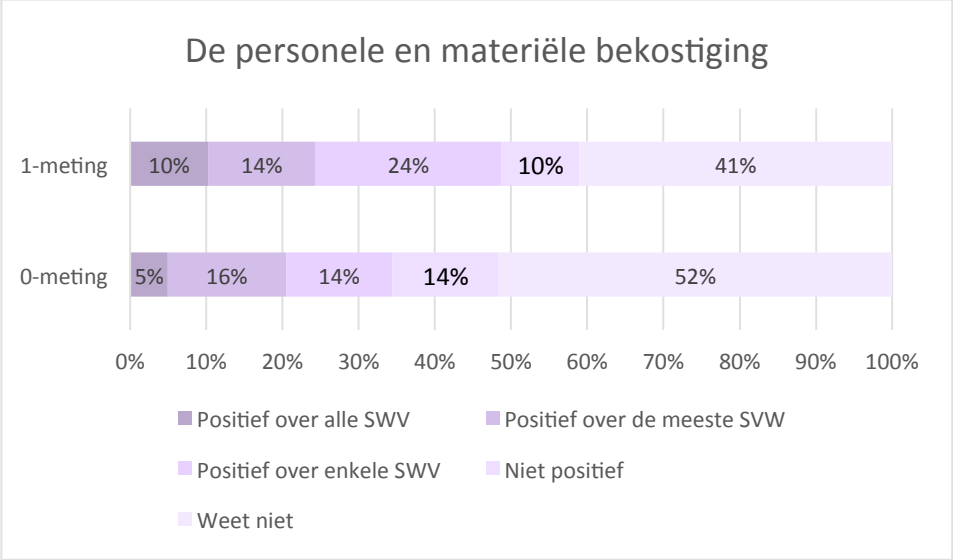

Scholen zijn nauwelijks positiever over de personele en materiële bekostiging dan bij de nulmeting (24% versus 21%). Een belangrijk deel van de respondenten kan geen oordeel vellen over dit aspect (51% bij de nulmeting; 37% bij de éénmeting).

Over het algemeen zijn de scholen over deze aspecten nu positiever dan bij de nulmeting. Men is het meest positief over de snelheid van betaling en de basis- en zorgbekostiging. Over de verrekening met andere (V)SO-scholen is men het minst positief. Tussen SO- en VSO-scholen zijn geen opvallende verschillen gevonden op deze aspecten.

3.3 Tripartiet overeenkomst personele gevolgen passend onderwijs

De implementatie van passend onderwijs kan (grote) personele gevolgen hebben voor het (V)SO.

Aan de scholen is gevraagd hoe de personeelsvraag eruit ziet binnen de samenwerkingsverbanden waaraan zij deelnemen.

Figuur 10 Hoe ziet de personeelsvraag eruit binnen de samenwerkingsverbanden waaraan uw school deelneemt?

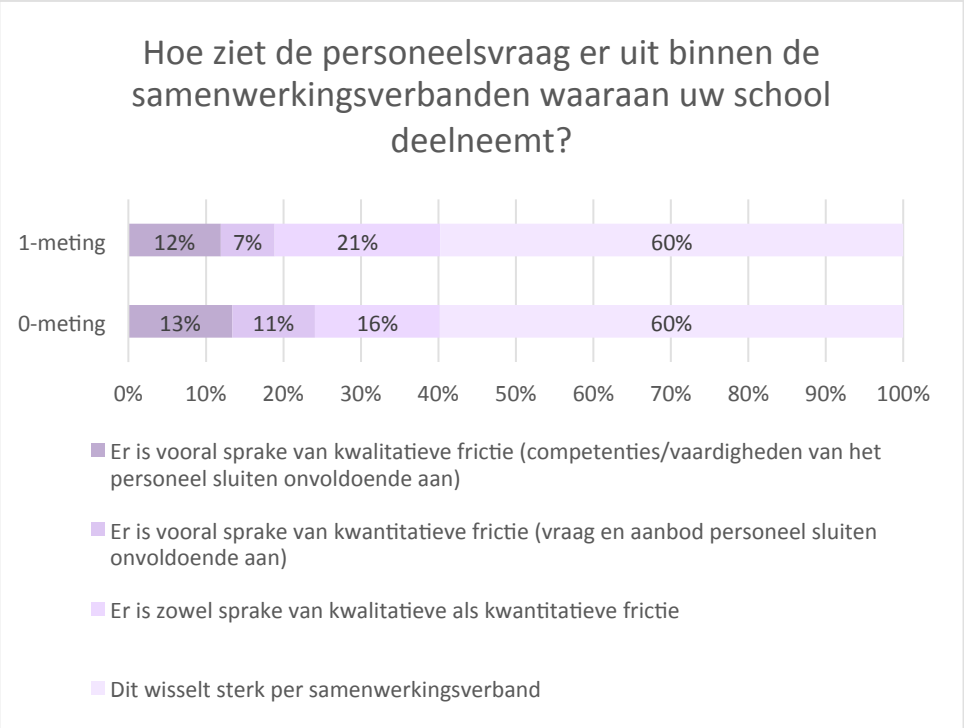

De resultaten liggen in lijn met die van de nulmeting. De meerderheid antwoordt dat de personeelsvraag sterk wisselt per samenwerkingsverband. Er zijn geen verschillen tussen SO en VSO.

Vervolgens is gevraagd of de scholen afspraken hebben gemaakt over personele gevolgen.

Figuur 11 Heeft uw school afspraken gemaakt over de personele gevolgen?

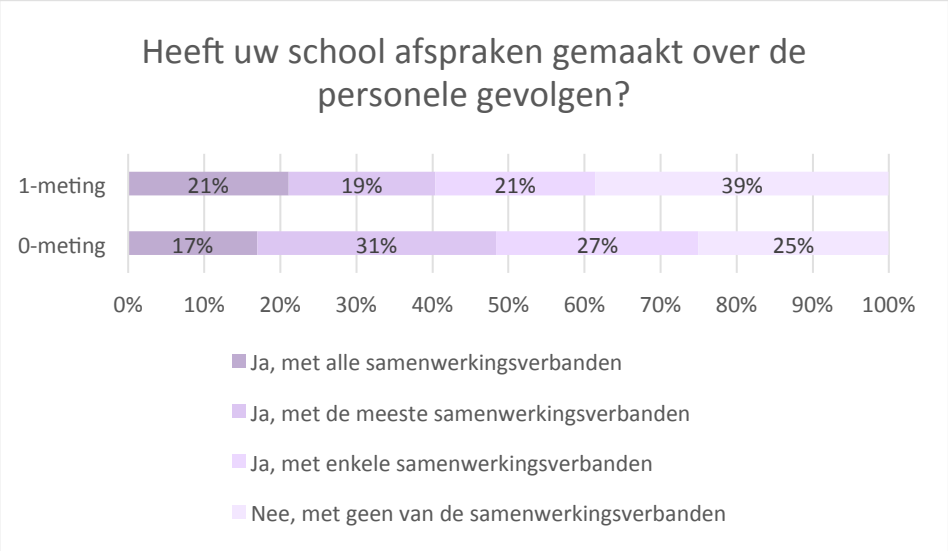

De resultaten laten een ander beeld zien dan in de nulmeting. Meer scholen antwoorden dat ze met *geen* van de samenwerkingsverbanden afspraken hebben gemaakt (39% bij de éénmeting; 25% bij de nulmeting). Er zijn geen verschillen tussen SO en VSO.

Scholen kunnen verschillende afspraken maken om de personele gevolgen op te vangen.

Tabel 4 Welke afspraken over de personele gevolgen heeft uw school gemaakt? *(Meerdere antwoorden mogelijk)*

	nulmeting	éénmeting
Er is personeel overgenomen	24,5%	17,9%
Er is personeel overgenomen, door middel van een tijdelijke aanstelling met einddatum	X	3,2%
Detacheringsafspraken, tot 1 augustus 2016	19,1%[7]	10,3%
Detacheringsafspraken, ook na 1 augustus 2016		11,5%
Afspraken volgens “rollend perspectief” (meerjarig met verlenging na evaluatie)	X	19,2%

De afspraken verschillen per school: ongeveer een vijfde van de scholen heeft afspraken volgens “rollend perspectief” gemaakt (19%), daarnaast is bij bijna een vijfde van de scholen personeel overgenomen (18%).

54 scholen hebben ‘Anders, namelijk…’ gekozen. De overgrote meerderheid van deze scholen zegt dat er geen afspraken zijn gemaakt of dat het per samenwerkingsverband verschilt.

Vanwege de personele gevolgen van passend onderwijs hebben scholen in het (V)SO een sociaal plan (c.q. rddf-plaatsingen) opgesteld, om eventuele veranderingen voor medewerkers op te vangen.

Bij ruim een kwart van de scholen (27%) wordt dit plan inmiddels uitgevoerd, bij de overige scholen (nog) niet. Bij de nulmeting was dit 28%.

9% verwacht nog een afsluitend OOGO te moeten voeren over de restproblematiek in personele zin.

3.4 Conclusie

Meer dan de helft van de scholen vindt dat hun ambulant begeleiders een goede plek hebben gekregen in het samenwerkingsverband. Een kleiner deel meldt juist dat de positie van de begeleiders onzeker is.

Wat betreft de uitvoeringsregeling groeibekostiging is men iets positiever dan voorheen over de snelheid van betaling, de verrekening met andere scholen, de personele en materiële bekostiging en de basis- en zorgbekostiging. Over de verrekening blijft men het minst positief.

[7] In de vragenlijst van de nulmeting was er één categorie ‘detachering’.

De ontwikkeling van de personeelsvraag wisselt sterk per samenwerkingsverband. In deze meting geeft een zorgelijk hoog aantal scholen aan dat ze geen afspraken hebben gemaakt over de personele gevolgen dan in de nulmeting.

Hoofdstuk 4
Toelating van en zorg voor leerlingen

4.1 Toelaatbaarheidsverklaringen

Als een leerling wordt verwezen naar het (V)SO is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband nodig. Dit geldt ook als ouders hun kind hier direct aanmelden.

Figuur 12 Hanteren de samenwerkingsverbanden waarbij u betrokken bent, een verkorte procedure voor zittende leerlingen?

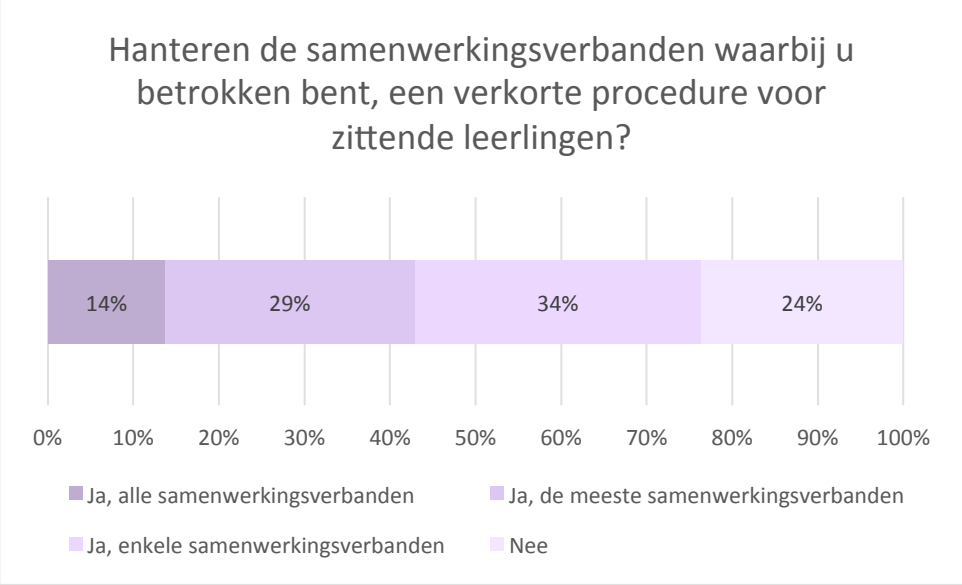

43% van de scholen meldt dat de meeste of alle samenwerkingsverbanden een verkorte procedure voor zittende leerlingen hanteren. Een kwart van de scholen is actief in samenwerkingsverbanden waar een dergelijke verkorte procedure niet wordt gehanteerd.

De scholen is gevraagd een aantal aspecten van het proces rondom toelaatbaarheidsverklaringen te beoordelen.

Figuur 13 Hoe beoordeelt uw school de volgende aspecten van het proces rondom toelaatbaarheidsverklaringen?

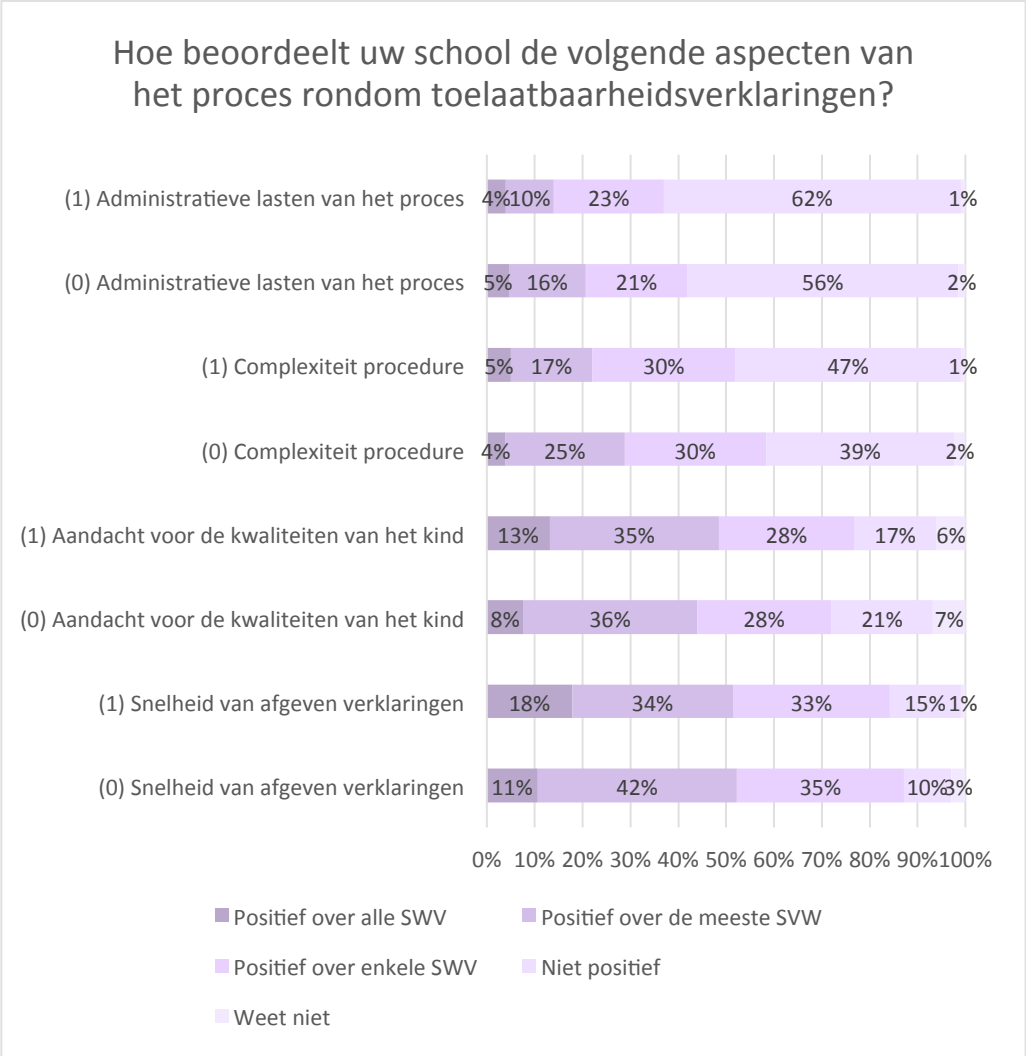

Het beeld in de nul- en éénmeting is ongeveer hetzelfde. Meer dan de helft van de scholen is tevreden over de snelheid waarmee de samenwerkingsverbanden de verklaringen afgeven en de aandacht voor de kwaliteiten van het kind. Niet positief zijn de scholen over de administratieve lasten van het proces en de complexiteit van de procedure.

Het verstrekken van toelaatbaarheidsverklaringen kan per doelgroep verschillen: 48% van de scholen ervaart hierbij problemen voor specifieke doelgroepen, 47% ervaart dit niet en 5% weet dit niet (bij de nulmeting respectievelijk: 47%, 39%, 14%).

Tabel 5 U heeft aangegeven problemen te ervaren bij de verstrekking van toelaatbaarheidsverklaringen voor specifieke doelgroepen. Om welke doelgroepen gaat het? *(Meerdere antwoorden mogelijk)*[8]

EMB-leerlingen	26,4%
ZMOLK-ers	23,3%
Leerlingen van 16-17 jaar	27,7%
Anders, namelijk…	22,6%

(gepercenteerd op het aantal respondenten)

Bij 'Anders, namelijk…' worden veel verschillende groepen genoemd, bijna elk antwoord is verschillend. Een greep uit de antwoorden: autisme, chronisch zieke kinderen, hoog IQ, complexe problematiek, dagbehandeling, internaliserende problematiek, SGLVB, categorie 3, psychiatrie, et cetera.

Twee zaken komen duidelijk naar voren in de gegeven antwoorden:

- Bij EMB-leerlingen wordt er geen TLV met categorie 3 afgegeven (met bijbehorend budget). Dit wordt ook genoemd bij ZMOLK-ers. Daar wordt ook genoemd dat deze leerlingen tussen wal en schip vallen, omdat er te weinig oog is voor deze groep.
- Bij leerlingen van 16-17 jaar wordt genoemd dat samenwerkingsverbanden ervan uitgaan dat na het achttiende levensjaar geen onderwijs meer nodig is en er dan geen TLV meer afgegeven hoeft te worden.
  De samenwerkingsverbanden trekken het nut van onderwijs bij deze groep in twijfel.

4.2 Vereenvoudigde TLV-procedure en bekostigingsregeling voor EMB

Leerlingen met EMB hebben vaak hun gehele schoolloopbaan zorg en ondersteuning nodig. Om de administratieve lasten voor het organiseren hiervan te verminderen, is er een vereenvoudigde, landelijke procedure voor toelaatbaarheidsverklaringen opgesteld. Verder is er een regeling bekostiging voor deze doelgroep opgesteld, zodat scholen niet langer in discussie hoeven met samenwerkingsverbanden over de noodzaak om extra middelen in te zetten voor EMB-leerlingen.

[8] Bij de nulmeting is deze vraag ook gesteld, maar toen waren er andere antwoordcategorieën. De uitkomsten zijn daardoor niet vergelijkbaar.

Figuur 14 Heeft u gebruik kunnen maken van de vereenvoudigde procedure voor de aanvraag van een TLV voor uw EMB-leerlingen?

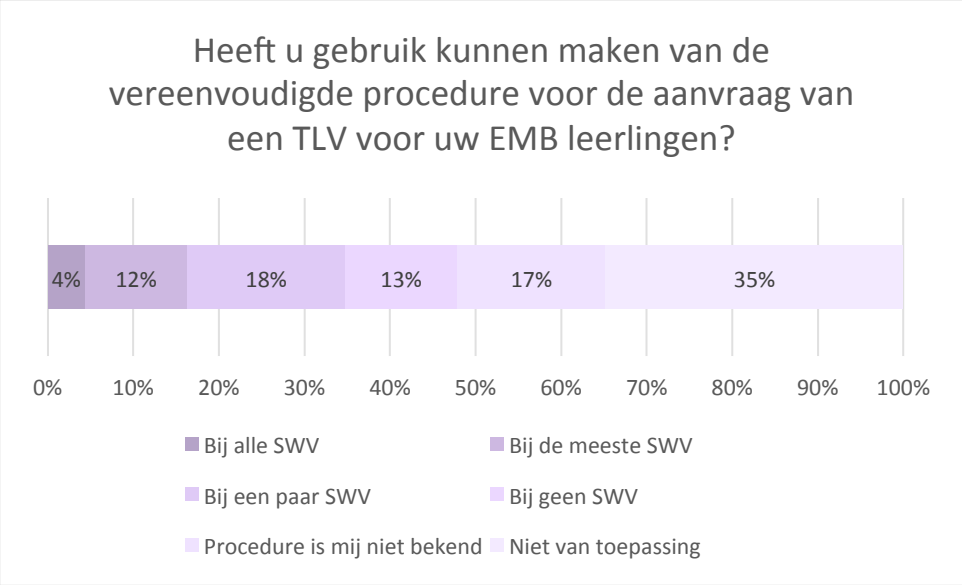

Zoals in bovenstaande figuur is te zien, heeft ongeveer 35% bij één of meer samenwerkingsverbanden gebruik kunnen maken van de vereenvoudigde regeling. Er is nauwelijks verschil tussen SO en VSO.

De regeling extra bekostiging EMB-leerlingen is per augustus 2015 ingegaan. In totaal hebben 63 van de 89 scholen hiervan gebruikgemaakt (71%). Ook hier is er geen opvallend verschil tussen SO en VSO.

Tabel 6 Voor hoeveel leerlingen heeft u extra bekostiging aangevraagd?

	Aantal
0-10 leerlingen	24
11-20 leerlingen	11
21-30 leerlingen	8
31-40 leerlingen	5
41-50 leerlingen	1
51-60 leerlingen	3
61-70 leerlingen	0
>71 leerlingen	4

Aan de scholen die gebruik hebben gemaakt van de regeling extra bekostiging EMB-leerlingen, is gevraagd hoe zij de hoogte van het toegekende bedrag en de aanvraagprocedure beoordelen.

Figuur 15 Hoe beoordeelt u deze regeling op…

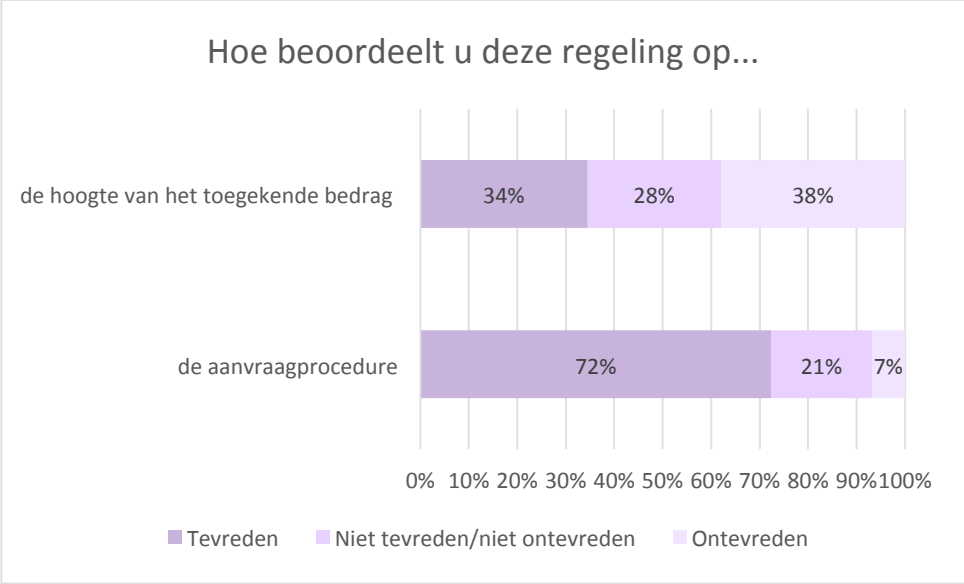

Over de hoogte van het toegekende bedrag is meer dan een derde van de scholen ontevreden. Over de aanvraagprocedure is men in de meeste gevallen positief. Tussen SO en VSO zijn nauwelijks verschillen.

4.3 Effecten op leerlingen

Samenwerkingsverbanden hebben de taak adequate ondersteuning te organiseren voor leerlingen die dat nodig hebben.

Figuur 16 In hoeverre is adequate ondersteuning voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften geregeld in de samenwerkingsverbanden waarin u actief bent? (N éénmeting=176, N nulmeting=119)

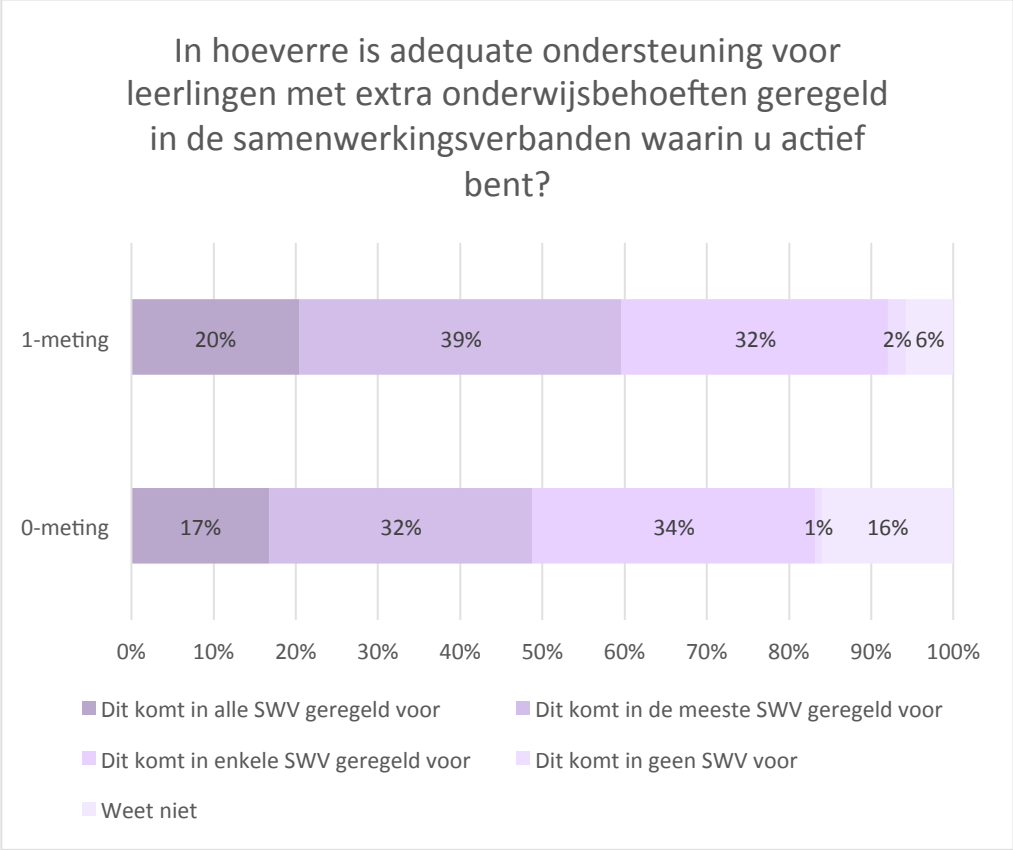

Meer dan de helft van de scholen vindt dat in alle/de meeste samenwerkingsverbanden adequate ondersteuning is geregeld voor leerlingen in het regulier onderwijs. Dit is meer dan in de nulmeting.

Sommige leerlingen kunnen tijdelijk geen onderwijs volgen op een reguliere school, ook niet met extra ondersteuning. Voor deze leerlingen kunnen samenwerkings-verbanden tussenvoorzieningen inrichten.

Figuur 17 In hoeverre wordt er in de samenwerkingsverbanden waarin u actief bent gewerkt met of aan het inrichten van tussenvoorzieningen? (N éénmeting=176, N nulmeting=120)

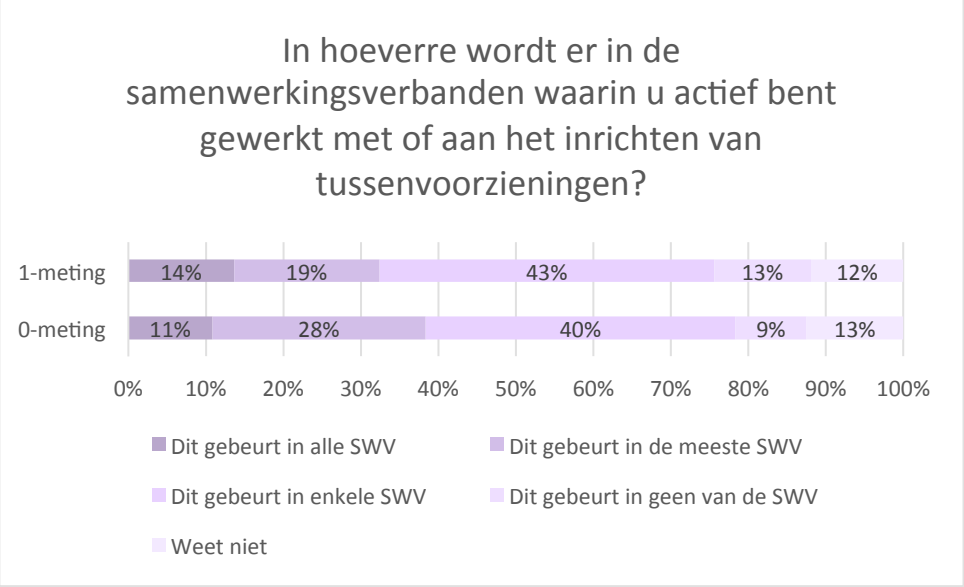

In vergelijking met de nulmeting hebben nu minder scholen ingevuld dat de meeste of alle samenwerkingsverbanden werken aan het inrichten van tussenvoorzieningen.

Net als bij de nulmeting verschillen de scholen van mening waar het gaat om het te laat doorverwijzen van leerlingen.

Figuur 18 In hoeverre worden leerlingen volgens u geregeld te laat doorverwezen in de samenwerkingsverbanden waarin u actief bent? (N éénmeting=176, N nulmeting=117)

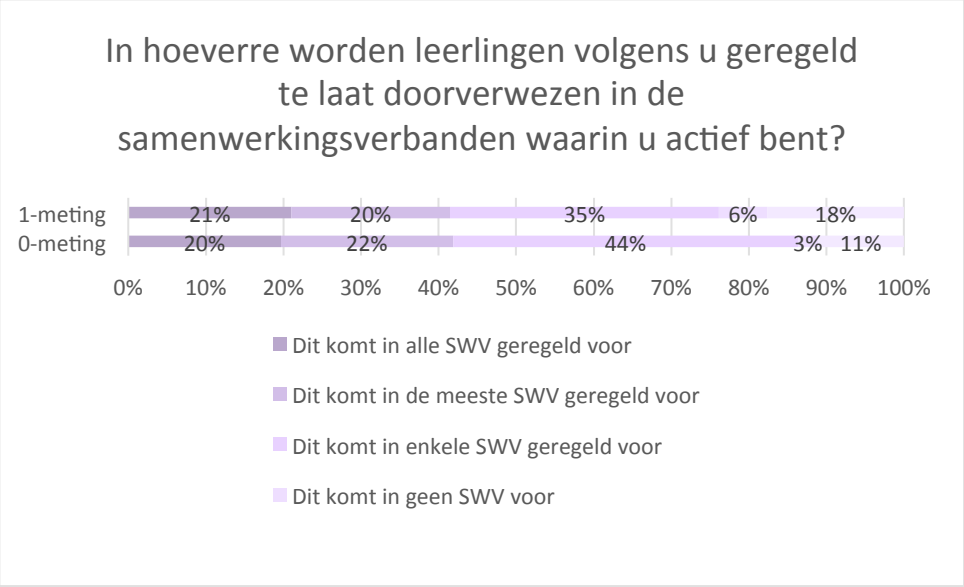

42% is van mening dat leerlingen geregeld te laat worden doorverwezen binnen alle/de meeste samenwerkingsverbanden. Daar staat tegenover dat ongeveer een

derde van mening is dat dit slechts in een deel van de samenwerkingsverbanden geregeld voorkomt.

Figuur 19 Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de wijze waarop de samenwerkingsverbanden waarbij u bent betrokken passend onderwijs implementeren? (N éénmeting=189, N nulmeting= 117)

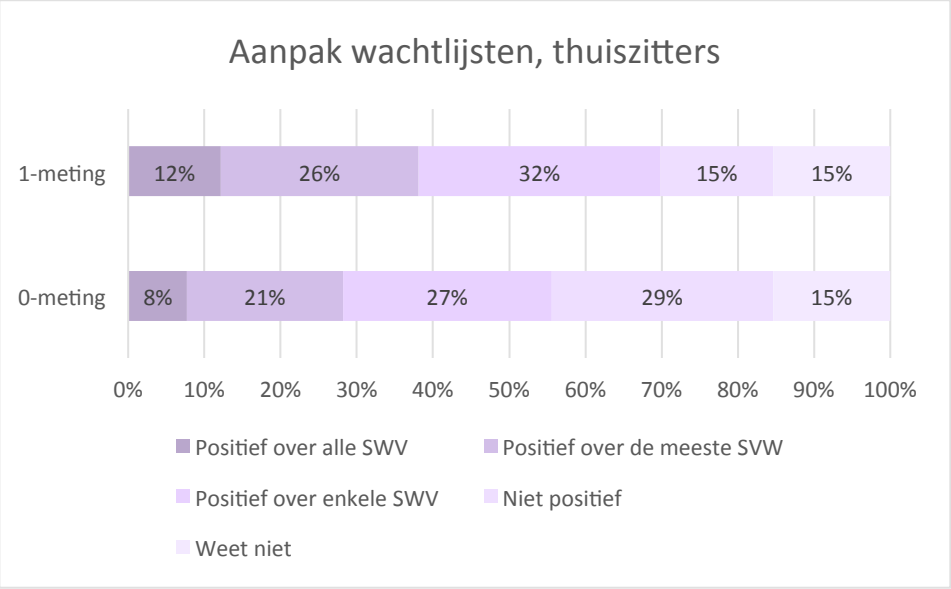

De scholen zijn bij de éénmeting iets positiever over de samenwerkingsverbanden als het gaat om de aanpak van wachtlijsten en thuiszitters. Tussen het SO en het VSO zijn nauwelijks verschillen te zien in de antwoorden.

4.4 Conclusie

In iets minder dan de helft van de meeste/alle samenwerkingsverbanden wordt een verkorte procedure voor zittende leerlingen gehanteerd.

Over het proces rondom toelaatbaarheidsverklaringen hebben de scholen ongeveer dezelfde mening als de vorige keer. Meer dan de helft van de scholen is tevreden over de snelheid waarmee de samenwerkingsverbanden de verklaringen afgeven en de aandacht voor de kwaliteiten van het kind. Net als bij de nulmeting zijn de scholen niet positief over de administratieve lasten van het proces en de complexiteit van de procedure.

48% van de scholen ervaart hierbij problemen voor specifieke doelgroepen. Het probleem bij EMB-leerlingen en ZMOLK-ers is dat er geen TLV met categorie 3 wordt afgegeven (met bijbehorend budget). Bij leerlingen van 16-17 jaar met ernstige beperkingen samenwerkingsverbanden ervan uitgaan dat na het achttiende levensjaar geen onderwijs meer nodig is en er dan geen TLV meer wordt afgegeven.

Ongeveer 35% van de scholen heeft bij één of meer samenwerkingsverbanden gebruikgemaakt van de vereenvoudigde regeling voor een TLV voor EMB-leerlingen. Over de aanvraagprocedure is men in de meeste gevallen positief. Over de hoogte van het toegekende bedrag is meer dan een derde van de scholen ontevreden.

Meer dan de helft van de scholen vindt dat in de meeste samenwerkingsverbanden adequate ondersteuning is geregeld voor leerlingen in het regulier onderwijs. Dit is meer dan in de nulmeting.

In vergelijking met de nulmeting hebben nu minder scholen ingevuld dat samenwerkingsverbanden werken aan het inrichten van tussenvoorzieningen. 42% is van mening dat leerlingen geregeld te laat worden doorverwezen binnen alle/de meeste samenwerkingsverbanden. Daar staat tegenover dat ongeveer een derde van mening is dat dit slechts in een deel van de samenwerkingsverbanden geregeld voorkomt.

Hoofdstuk 5
Samenwerking en afspraken met gemeenten

5.1 Samenwerking met gemeenten

Scholen is gevraagd de samenwerking met gemeenten in de regio te beoordelen.

Figuur 20 Hoe beoordeelt u de samenwerking met gemeenten in uw regio? (N éénmeting=175, N nulmeting=128)

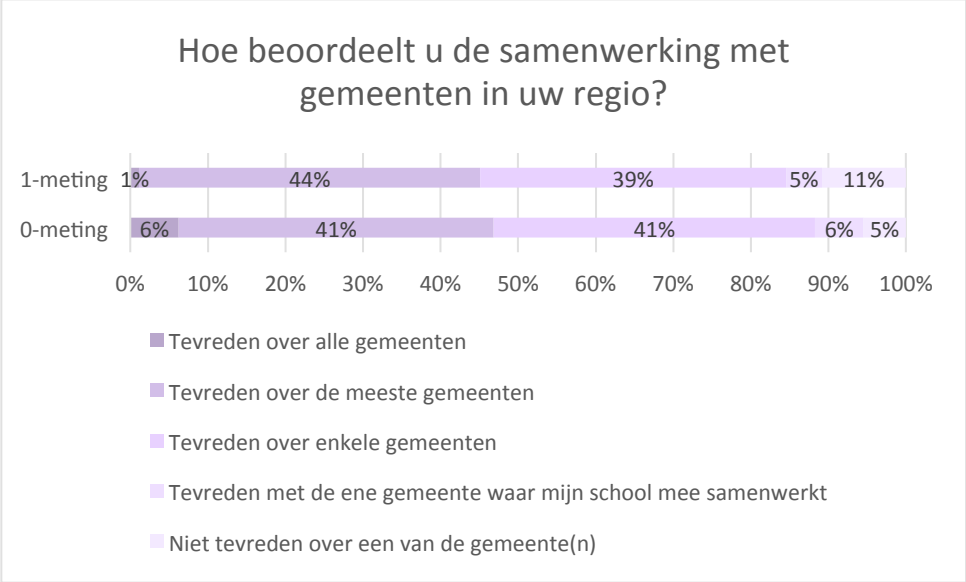

Iets minder dan de helft is tevreden over de samenwerking met de meeste of alle gemeenten. Over de gehele linie daalt onder scholen de tevredenheid over de gemeenten waar zij mee samenwerken.

De samenwerking met gemeenten kent meerdere aspecten. De tevredenheid is voor deze aspecten apart uitgevraagd in zowel de nul- als éénmeting. De resultaten staan in de volgende figuren.

Figuur 21 Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de samenwerking met gemeente(n)?

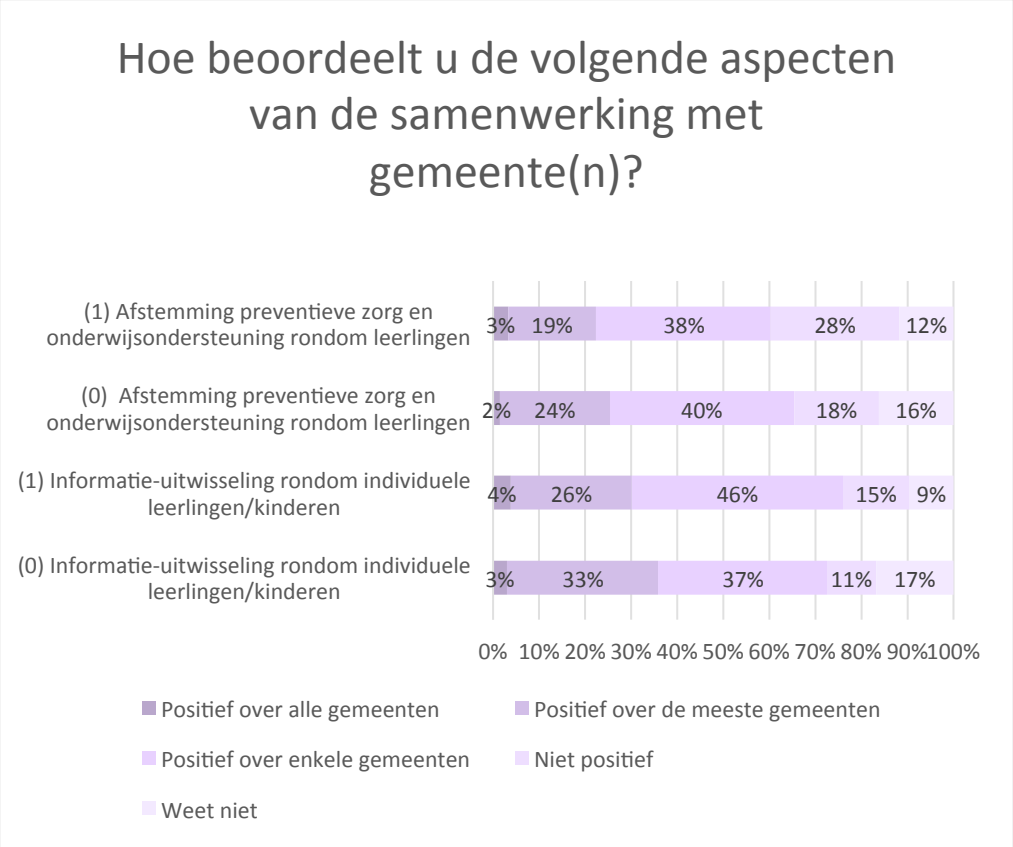

Ongeveer een kwart van de scholen is positief over de meeste of alle gemeenten als het gaat om de afstemming van preventieve zorg en onderwijsondersteuning; ruim een kwart (28%) is negatief hierover.
Bij het aspect informatie-uitwisseling rondom individuele leerlingen is ongeveer 30% van de scholen positief over de meeste of alle gemeenten; 15% is hier negatief over. Ten opzichte van de nulmeting valt de beoordeling van deze aspecten licht negatiever uit. Er zijn geen verschillen tussen SO en VSO.

Figuur 22 Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de samenwerking met gemeente(n)?

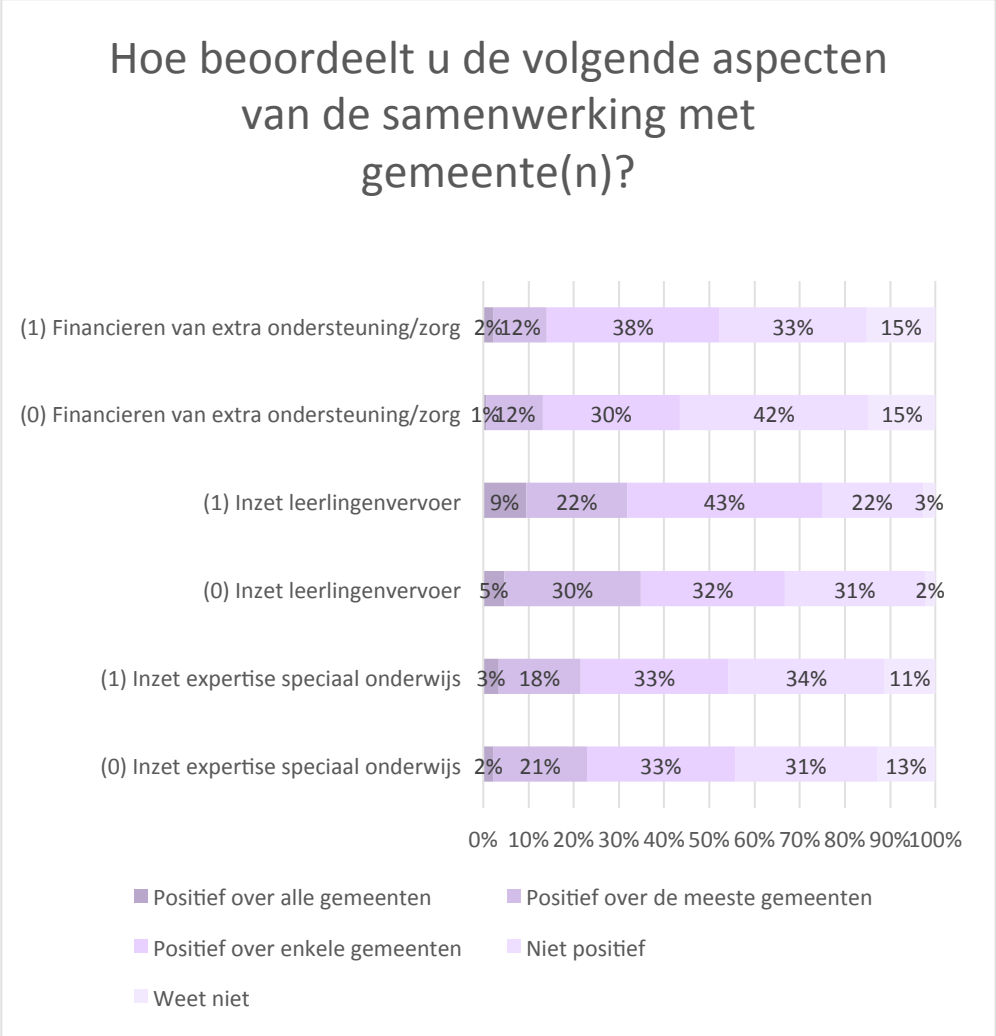

Ongeveer een derde van de scholen is negatief over het financieren van extra ondersteuning of zorg. Over de inzet van leerlingenvervoer zijn de scholen vaker tevreden; ongeveer een derde is positief over de meeste of alle gemeenten.
De tevredenheid over de samenwerking rondom de inzet van de expertise speciaal onderwijs laat een gemengd beeld zien. Ten opzichte van de nulmeting laat de beoordeling van deze aspecten geen positieve ontwikkeling zien. Er zijn geen verschillen tussen SO en VSO.

Figuur 23 Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de samenwerking met gemeente(n)?

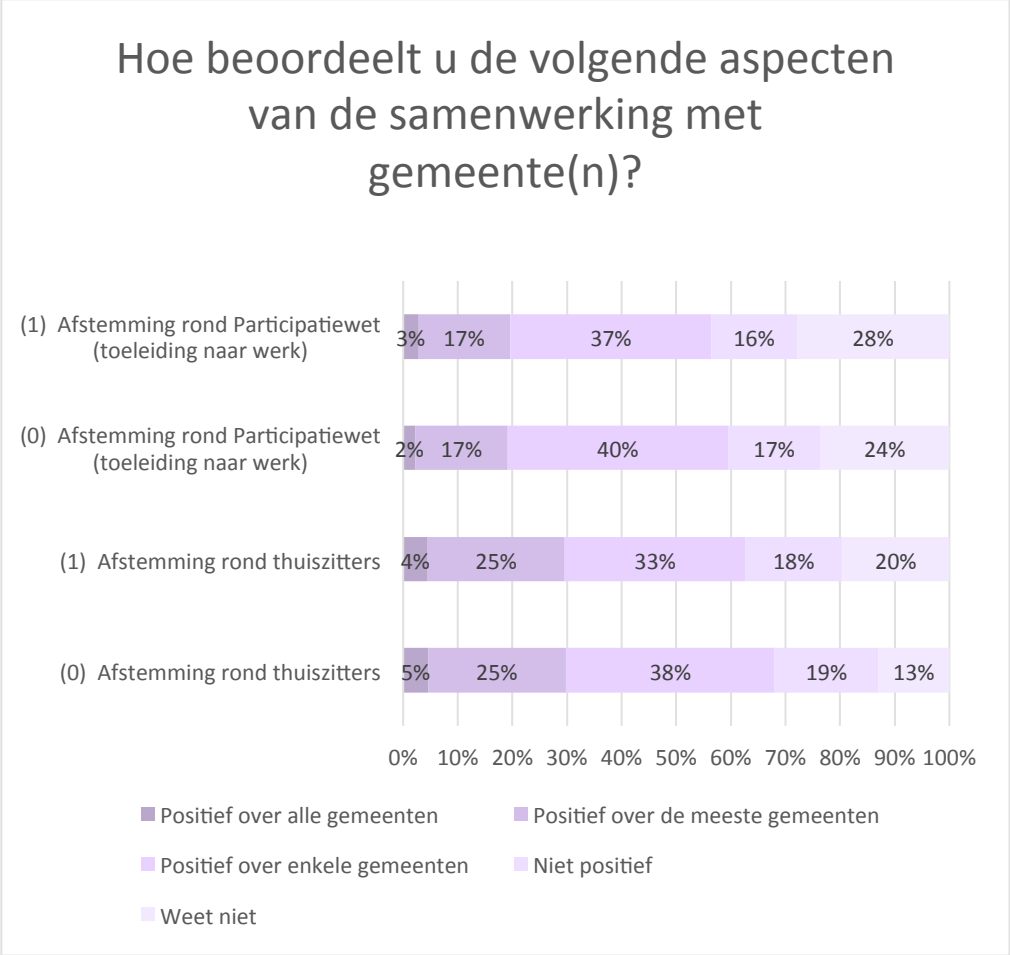

Ook bij de afstemming rond de Participatiewet is een vijfde positief over de meeste of alle gemeenten. Bij de afstemming rond thuiszitters lijkt het iets beter te gaan; 30% is positief over de meeste of alle gemeenten.

5.2 Door gemeenten afgesloten samenwerkingsovereenkomsten met zorginstellingen

Voor een soepele inzet van zorg en ondersteuning vanuit de Jeugdhulp is het essentieel dat gemeenten samenwerkingsovereenkomsten hebben afgesloten met dezelfde zorginstelling als waarmee de scholen samenwerken. De helft van de scholen geeft aan dat deze contracten in alle/de meeste gemeenten zijn afgesloten; volgens een vijfde zijn deze contracten in enkele gemeenten afgesloten (of in de ene gemeente waar de school werkt).

Tabel 7 Hebben de gemeente(n) waarvoor uw school werkt ook samenwerkingsovereenkomst(en) afgesloten met deze zorginstelling(en) of organisatie(s) voor jeugdhulp?

	nulmeting	éénmeting
Ja, deze zijn in alle gemeenten afgesloten	15,3%	17,5%
Ja, deze zijn in de meeste gemeenten afgesloten	28,2%	35,0%
Ja, deze zijn in enkele gemeenten afgesloten	16,8%	19,7%
Ja, deze zijn in de ene gemeente waar mijn school werkt, afgesloten	6,9%	6,6%
Nee, geen van de gemeenten heeft (alle) samenwerkingsovereenkomsten afgesloten	2,3%	7,1%
Weet niet	30,5%	14,2%
Totaal (%)	100,0%	100,0%
Totaal (N)	131	183

Er zijn 49 scholen in het speciaal onderwijs waarbij één of meerdere gemeenten geen hulp hebben ingekocht bij de zorginstelling(en) of organisatie(s) voor jeugdhulp waarmee de scholen een overeenkomst hebben. 75% van deze scholen geeft aan dat dit (misschien) tot problemen leidt. Scholen zijn gevraagd tot welke problemen dit kan leiden. Zij hebben hierbij één keuze kunnen aanvinken:

- Er is geen zekerheid of de gemeente bepaalde zorg gaat bekostigen (N=23);
- Stoppen van de zorg/ondersteuning in de school (verlies continuïteit) (N=21);
- Zonder zorg/ondersteuning is er geen onderwijsaanbod mogelijk (N=20);
- Sommige onderwijszorgarrangementen kunnen niet worden gefinancierd (N=19);
- Belemmering om tot één plan (in het kader van één kind, één plan) te komen (N=14).

Twee scholen hebben ‘Anders, namelijk…’ aangevinkt. Hun antwoorden zijn: ‘opdracht van de gemeente voor de school als vindplaats en indicator in samenwerking met zorginstelling’ en ‘zijn hier druk mee maar is zeer complex’.

5.3 Op overeenstemming gericht overleg

Samenwerkingsverbanden hebben ‘op overeenstemming gericht overleg’ (OOGO) gevoerd over het conceptondersteuningsplan met de gemeenten. Dit overleg is gericht op het bespreken van eventuele gevolgen van het ondersteuningsplan voor het gemeentelijke jeugdhulpbeleid en omgekeerd. De volgende tabel toont hoe het (V)SO in het kader van onderwijs-zorgarrangementen is betrokken bij het OOGO. Hieruit blijkt dat zij vooral betrokken worden bij verkennende gesprekken over dit onderwerp (38%) en door samenwerking in bijvoorbeeld een integraal ondersteuningsteam (24%). Net als bij de nulmeting valt ook bij de éénmeting op dat ruim een kwart van de scholen niet betrokken is bij het OOGO en ook niet eigenstandig afspraken heeft gemaakt met gemeenten.

Tabel 8 Hoe bent u in het kader van onderwijs-zorgarrangementen betrokken bij het OOGO? *(Meerdere antwoorden mogelijk)*

	nulmeting	éénmeting
Verkennende gesprekken over onderwijs-zorgarrangementen	45,5%	38,1%
Inspraak op uitwerking decentralisatie jeugdhulp	5,8%	5,1%
Er zijn concrete afspraken voor afstemming van ondersteuning	12,4%	11,9%
Gemeente en SWV werken samen, bijvoorbeeld in een integraal ondersteuningsteam	26,4%	23,9%
Onze school is niet betrokken bij OOGO, maar heeft eigenstandige afspraken gemaakt met de gemeente	2,5%	6,3%
Onze school is niet betrokken bij OOGO en heeft ook geen eigenstandige afspraken met de gemeente	25,6%	27,3%

(gepercenteerd op het aantal respondenten)

In het open antwoordveld bij de voorgaande vraag merken sommige respondenten op dat het vooral het bestuur van de school is dat is betrokken bij het OOGO, en niet de teamleider. Ook loopt het overleg met de gemeenten soms via het samenwerkingsverband. In deze gevallen heeft de respondent onvoldoende zicht op de situatie om de vraag te beantwoorden.

5.4 Gemaakte afspraken

De scholen is gevraagd of er over een aantal onderwerpen afspraken zijn gemaakt binnen het OOGO.

Figuur 24 Zijn over de volgende onderwerpen afspraken gemaakt binnen het OOGO?

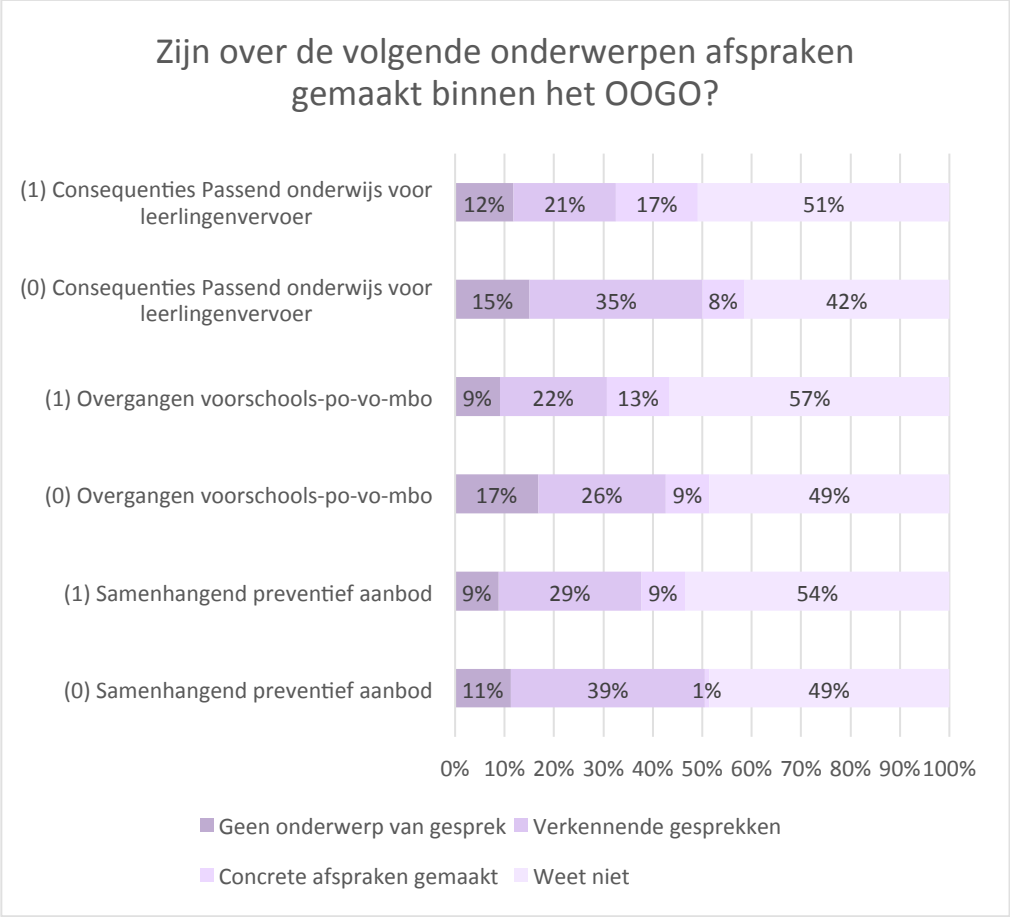

Figuur 25 Zijn over de volgende onderwerpen afspraken gemaakt binnen het OOGO?

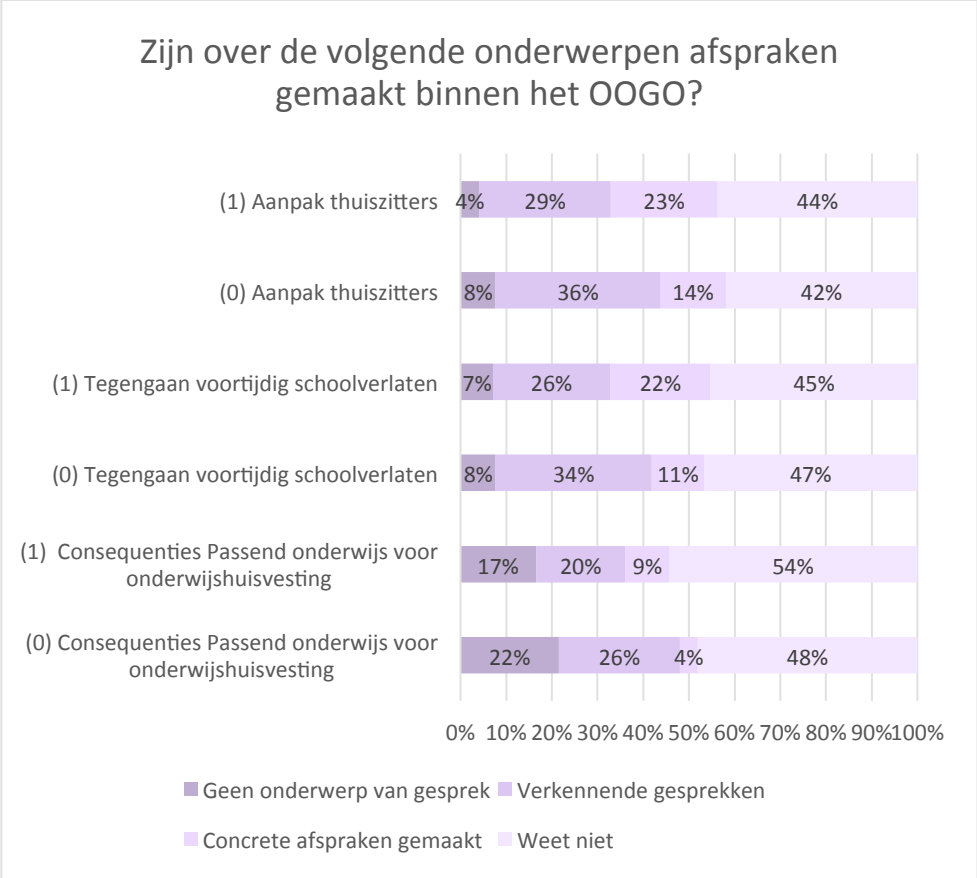

Figuur 26 Zijn over de volgende onderwerpen afspraken gemaakt binnen het OOGO?

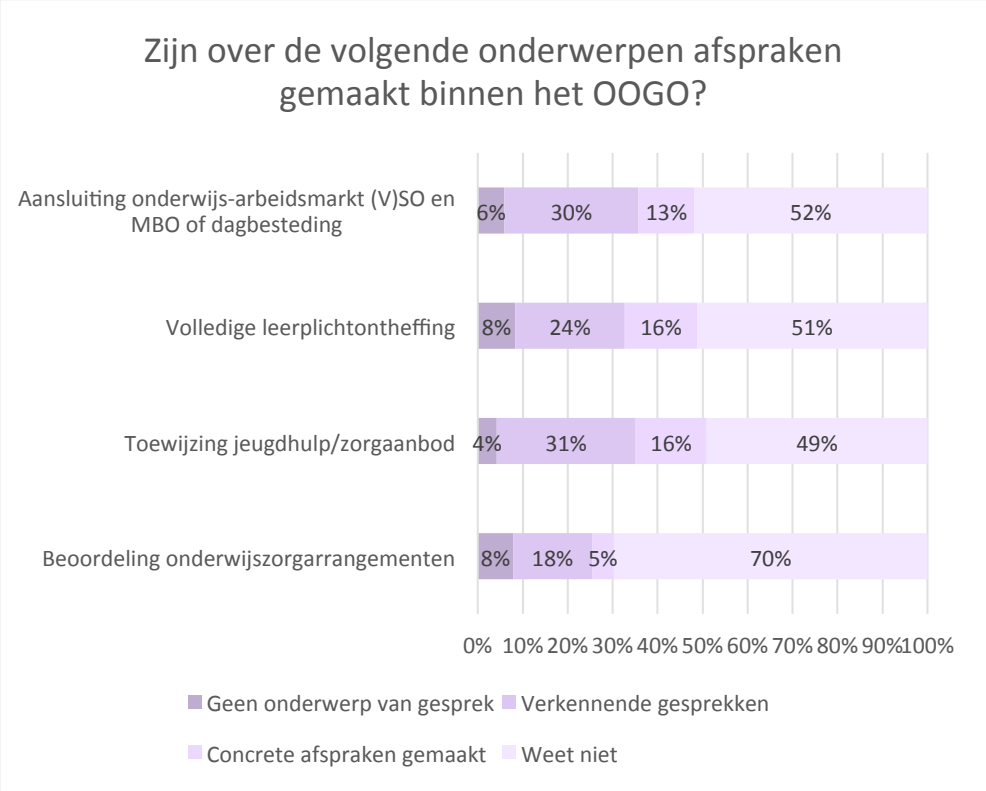

Het blijkt dat vaak niet bekend is of deze afspraken er zijn. Ook is duidelijk dat concrete afspraken in de meeste gevallen nog niet zijn gemaakt, wel vinden er over meerdere onderwerpen verkennende gesprekken plaats.

5.5 Conclusie

Iets meer dan de helft van de scholen is *ontevreden* over de samenwerking met de meeste of alle gemeenten. Men is het meest tevreden over de informatie-uitwisseling rondom individuele leerlingen en de afstemming rond thuiszitters. Over het financieren van extra ondersteuning is men het minst tevreden.

Wat betreft de gemeenten is er ook gekeken naar de contracten die de gemeenten afsluiten met de zorginstellingen waar de scholen mee samenwerken. De helft van de scholen geeft aan dat deze contracten tussen de gemeenten en zorginstellingen in alle/de meeste gemeenten zijn afgesloten; volgens een vijfde zijn deze contracten in enkele gemeenten afgesloten (of in de ene gemeente waar de school werkt). In driekwart van de gevallen leidt het niet afsluiten van de contracten tot problemen.

Net als bij de nulmeting valt ook bij de éénmeting op dat ruim een kwart van de scholen niet betrokken is bij het OOGO en geen eigenstandige afspraken met de gemeente heeft. Het is ook vaak niet bekend of er afspraken zijn gemaakt over onderwerpen zoals leerlingenvervoer, overgangen, onderwijshuisvesting, et cetera.

Bijlage 1

Algemeen

Namens wat voor soort school beantwoordt u deze vragenlijst? Indien uw school zowel SO als VSO biedt, vragen wij u om een keuze uit beide te maken.

Let op: via de vragenlijst routering worden bepaalde vragen overgeslagen.

○ SO/SBO
○ VSO

1. Wat is uw functie binnen de school waar u werkzaam bent?

○ Directeur
○ (Directeur-)bestuurder
○ (Afdelings)hoofd
○ Beleids-/stafmedewerker
○ Anders, namelijk _____

Samenwerkingsverband(en)

2. Hoe beoordeelt u de wijze waarop de samenwerkingsverbanden waarbij u betrokken bent passend onderwijs implementeren?

○ Met alle SWV verloopt het goed
○ Met meerdere SWV verloopt het goed
○ Met een enkele SWV verloopt het goed
○ De implementatie verloopt niet goed

3. Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de wijze waarop de samenwerkingsverbanden in het PO waarbij u bent betrokken passend onderwijs implementeren?

- Inzet van extra ondersteuning voor leerlingen
- Borging kennis en expertise vanuit het speciaal Onderwijs
- Transparante verdeling van de financiële middelen
- Preventieve inzet van expertise
- Terugbrengen van de administratieve last
- Aanpak wachtlijsten, thuiszitters
- Bestuurlijke contacten met SWV over de implementatie van passend onderwijs
- Uitwisseling van informatie over een leerling

○ Positief over alle SWV
○ Positief over de meeste SVW
○ Positief over enkele SWV
○ Niet positief
○ Weet niet

4. Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de wijze waarop de samenwerkingsverbanden in het VO waarbij u bent betrokken passend onderwijs implementeren?

- Inzet van extra ondersteuning voor leerlingen
- Borging kennis en expertise vanuit het speciaal onderwijs
- Transparante verdeling van de financiële middelen
- Preventieve inzet van expertise
- Terugbrengen van de administratieve last
- Aanpak wachtlijsten, thuiszitters
- Bestuurlijke contacten met SWV over de implementatie van passend onderwijs
- Uitwisseling van informatie over een leerling

○ Positief over alle SWV
○ Positief over de meeste SVW
○ Positief over enkele SWV
○ Niet positief
○ Weet niet

5. Hoe wordt de expertise vanuit uw school ingebracht in het passend onderwijs?
Meerdere antwoorden mogelijk.

☐ Medewerkers delen hun expertise met leerkrachten regulier onderwijs door trainingen, cursussen e.d.
☐ Medewerkers begeleiden leerkrachten regulier onderwijs
☐ Onze school geeft advies aan het regulier onderwijs
☐ Onze school draait een trajectklas op een locatie van regulier onderwijs
☐ Onze ambulant begeleiders hebben een goede plek gekregen in het SWV
☐ Anders, namelijk… _____

6. Voeren de samenwerkingsverbanden waarbij u bent betrokken actief beleid op terugplaatsing naar het regulier onderwijs?

○ Ja, in de meeste SWV
○ Ja, meerdere SWV
○ Ja, een enkel SWV
○ Nee

Toelaatbaarheidsverklaringen

7. [SO] Hoe beoordeelt uw school de volgende aspecten van het proces rondom toelaatbaarheidsverklaringen?

- Snelheid van afgeven verklaringen.
- Aandacht voor de kwaliteiten van het kind
- Complexiteit procedure
- Administratieve lasten van het proces

○ Positief over alle SWV
○ Positief over de meeste SVW
○ Positief over enkele SWV
○ Niet positief
○ Weet niet

8. [VSO] Hoe beoordeelt uw school de volgende aspecten van het proces rondom toelaatbaarheidsverklaringen?

- Snelheid van afgeven verklaringen.
- Aandacht voor de kwaliteiten van het kind
- Complexiteit procedure
- Administratieve lasten van het proces

○ Positief over alle SWV
○ Positief over de meeste SVW
○ Positief over enkele SWV
○ Niet positief
○ Weet niet

9. Hanteren de samenwerkingsverbanden waarbij u betrokken bent, een verkorte procedure voor zittende leerlingen?

○ Ja, alle samenwerkingsverbanden
○ Ja, de meeste samenwerkingsverbanden
○ Ja, enkele samenwerkingsverbanden
○ Nee

10. Ervaart uw school bij de verstrekking van toelaatbaarheidsverklaringen problemen voor specifieke doelgroepen?

○ Ja
○ Nee, ga naar vraag 12
○ Weet niet

11. U heeft aangegeven problemen te ervaren bij de verstrekking van toelaatbaarheidsverklaringen voor specifieke doelgroepen. Om welke doelgroepen gaat het en wat houden de problemen in?

☐ EMB-leerlingen, namelijk… _____
☐ Leerlingen ouder dan 16 jaar, namelijk… _____
☐ ZMOLK-ers, namelijk… _____
☐ Anders, namelijk… _____

12. Heeft u gebruik kunnen maken van de vereenvoudigde procedure voor de aanvraag van een TLV voor uw EMB leerlingen?

○ Bij alle SWV
○ Bij de meeste SWV
○ Bij een paar SWV
○ Bij geen SWV
○ Procedure is mij niet bekend , ga naar vraag 16
○ Niet van toepassing, ga naar vraag 16

13. Heeft u gebruikgemaakt van de regeling extra bekostiging EMB leerlingen?

○ Ja
○ Nee, ga naar vraag 16

14. Voor hoeveel leerlingen heeft u extra bekostiging aangevraagd?

[ ]

15. Hoe beoordeelt u deze regeling op:

aanvraag procedure ?	○ Tevreden
	○ Niet tevreden/niet ontevreden
	○ Ontevreden
hoogte van het toegekende bedrag ?	○ Tevreden
	○ Niet tevreden/niet ontevreden
	○ Ontevreden

Afspraken met zorginstellingen en gemeenten

16. Hebben de gemeenten zorg en begeleiding ingekocht bij de zorginstellingen of jeugdhulporganisaties waarmee uw school samenwerkt?

○ Ja, in alle gemeenten, ga naar vraag 19
○ Ja, in de meeste gemeenten
○ Ja, in enkele gemeenten
○ Ja, in de ene gemeente waar mijn school werkt
○ Nee, geen van de gemeenten heeft ondersteuning ingekocht bij de organisaties waarmee mijn school samenwerkt
○ Weet niet, ga naar vraag 19

17. Een of meerdere gemeenten hebben geen hulp ingekocht bij de zorginstelling(en) of organisatie(s) voor jeugdhulp waarmee uw school een overeenkomst heeft. Leidt dit tot problemen?

○ Ja
○ Misschien
○ Nee
○ Weet niet

18. Tot wat voor soort problemen leidt het uitblijven van een contract van de gemeente met de zorginstelling(en) of organisatie(s) voor jeugdhulp waarmee uw school een overeenkomst heeft?

☐ Belemmering om tot 1 plan (in het kader van één kind, één plan) te komen
☐ Sommige onderwijszorgarrangementen kunnen niet worden gefinancierd
☐ Er is geen zekerheid of de gemeente bepaalde zorg gaat bekostigen
☐ Stoppen van de zorg/ondersteuning in de school (verlies continuïteit)
☐ Zonder zorg/ ondersteuning is er geen onderwijsaanbod mogelijk
☐ Anders, namelijk… _____

19. Hoe beoordeelt u de samenwerking met gemeenten in uw regio?

○ Tevreden over alle gemeenten
○ Tevreden over de meeste gemeenten
○ Tevreden over enkele gemeenten
○ Tevreden met de ene gemeente waar mijn school mee samenwerkt
○ Niet tevreden over een van de gemeente(n)

20. Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de samenwerking met gemeente(n)?

- Informatie-uitwisseling rondom individuele leerlingen/kinderen
- Afstemming preventieve zorg en onderwijsondersteuning rondom leerlingen
- Inzet expertise speciaal onderwijs
- Inzet leerlingenvervoer
- Financieren van extra ondersteuning/zorg
- Afstemming rond thuiszitters
- Afstemming rond Participatiewet (toeleiding naar werk)

○ Positief over alle gemeenten
○ Positief over de meeste gemeenten
○ Positief over enkele gemeenten
○ Niet positief
○ Weet niet

OOGO

21. Hoe bent u in het kader van onderwijs-zorgarrangementen betrokken bij het OOGO?

Meerdere antwoorden mogelijk.

☐ Verkennende gesprekken over onderwijs-zorgarrangementen
☐ Inspraak op uitwerking decentralisatie jeugdhulp
☐ Er zijn concrete afspraken voor afstemming van ondersteuning
☐ Gemeente en SWV werken samen, bijvoorbeeld in een integraal ondersteuningsteam
☐ Onze school is niet betrokken bij OOGO, maar heeft eigenstandige afspraken gemaakt met de gemeente.
☐ Onze school is niet betrokken bij OOGO en heeft ook geen eigenstandige afspraken met de gemeente
☐ Anders, namelijk _____

22. Zijn over de volgende onderwerpen afspraken gemaakt binnen het OOGO?

	Geen onderwerp van gesprek	Verkennende gesprekken	Concrete afspraken gemaakt	Weet niet
Samenhangend preventief aanbod	○	○	○	○
Beoordeling voorzieningen	○	○	○	○
Toewijzing jeugdhulp/zorgaanbod	○	○	○	○
Overgangen voorschools-po-vo-mbo	○	○	○	○
Consequenties Passend onderwijs voor leerlingenvervoer	○	○	○	○
Consequenties Passend onderwijs voor onderwijshuisvesting	○	○	○	○
Tegengaan voortijdig schoolverlaten	○	○	○	○
Aanpak thuiszitters	○	○	○	○
Volledige leerplichtontheffing	○	○	○	○
Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt (V)SO en MBO of dagbesteding	○	○	○	○

Effecten op leerlingen

23. In hoeverre is adequate ondersteuning voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften geregeld in de samenwerkingsverbanden waarin u actief bent?

○ Dit komt in alle SWV geregeld voor
○ Dit komt in de meeste SWV geregeld voor
○ Dit komt in enkele SWV geregeld voor
○ Dit komt in geen SWV voor
○ Weet niet

24. In hoeverre worden leerlingen volgens u geregeld te laat doorverwezen in de samenwerkingsverbanden waarin u actief bent?

○ Dit komt in alle SWV geregeld voor
○ Dit komt in de meeste SWV geregeld voor
○ Dit komt in enkele SWV geregeld voor
○ Dit komt in geen SWV voor
○ Weet niet

25. In hoeverre wordt er in de samenwerkingsverbanden waarin u actief bent gewerkt met of aan het inrichten van tussenvoorzieningen?

○ Dit gebeurt in alle SWV
○ Dit gebeurt in de meeste SWV
○ Dit gebeurt in enkele SWV
○ Dit gebeurt in geen van de SWV
○ Weet niet

Uitvoeringsregeling groeibekostiging

26. [SO] Hoe beoordeelt uw school de volgende aspecten van de uitvoeringsregeling groeibekostiging?

- Snelheid van betaling
- Verrekening met andere (v)so scholen
- De personele en materiële bekostiging
- De basis- en zorgbekostiging

○ Positief over alle SWV
○ Positief over de meeste SVW
○ Positief over enkele SWV
○ Niet positief
○ Weet niet

27. [VSO] Hoe beoordeelt uw school de volgende aspecten van de uitvoeringsregeling groeibekostiging?

- Snelheid van betaling
- Verrekening met andere (v)so scholen
- De personele en materiële bekostiging
- De basis- en zorgbekostiging

○ Positief over alle SWV
○ Positief over de meeste SVW
○ Positief over enkele SWV
○ Niet positief
○ Weet niet

Tripartiet overeenkomst personele gevolgen passend onderwijs

28. Hoe ziet de personeelsvraag er uit binnen de samenwerkingsverbanden waaraan uw school deelneemt?

○ Er is vooral sprake van kwalitatieve frictie (competenties/vaardigheden van het personeel sluiten onvoldoende aan)
○ Er is vooral sprake van kwantitatieve frictie (vraag en aanbod personeel sluiten onvoldoende aan)
○ Er is zowel sprake van kwalitatieve als kwantitatieve frictie
○ Dit wisselt sterk per samenwerkingsverband

29. Heeft uw school afspraken gemaakt over de personele gevolgen?

- ○ Ja, met alle samenwerkingsverbanden
- ○ Ja, met de meeste samenwerkingsverbanden
- ○ Ja, met enkele samenwerkingsverbanden
- ○ Nee, met geen van de samenwerkingsverbanden

30. Welke afspraken over de personele gevolgen heeft uw school gemaakt?

- ○ Er is personeel overgenomen
- ○ Er is personeel overgenomen, door middel van een tijdelijke aanstelling met einddatum
- ○ Detacheringsafspraken, tot 1 augustus 2016
- ○ Detacheringsafspraken, ook na 1 augustus 2016
- ○ Afspraken volgens “rollend perspectief” (meerjarig met verlenging na evaluatie)
- ○ Anders, namelijk: _____

31. Voor hoeveel procent van het huidige ambulante personeel dat onder het convenant valt, is er werkgarantie na augustus 2016?

- ○ 0-25%
- ○ 25-50%
- ○ 50-75%
- ○ 75-100%

32. Voert uw school het sociaal plan (c.q. rddf-plaatsingen) al uit dat is ontwikkeld vanwege personele consequenties van passend onderwijs?

- ○ Ja
- ○ Nee

33. Verwacht u nog een afsluitend OOGO te moeten voeren over de restproblematiek in personele zin?

- ○ Ja
- ○ Nee
- ○ Weet niet

Positie speciaal onderwijs

34. Op basis van de teldatum 1 oktober 2015 is vastgesteld dat er een afname is van het aantal leerlingen in het (V)SO. Heeft uw school te maken met een daling van het aantal leerlingen?

- ○ Ja
- ○ Nee, ga naar vraag 36
- ○ Weet niet

35. Hoe anticipeert uw school op deze daling?

- Opheffen van één of meerdere scholen/locaties
- Fuseren van so/vso scholen/locaties onder hetzelfde bestuur
- Fuseren van scholen/locaties die onder verschillende besturen vallen (dit is bestuurlijke overdracht van een school, gevolgd door scholenfusie)
- Samengaan reguliere school en speciaal basisonderwijs
- Samengaan met SO en SBO
- Samengaan met SO, SBO en BAO
- Samengaan VSO met PRO
- De school wordt een nevenvestiging van een reguliere school
- Anders

○ uitgevoerd in schooljaar 2015/2016
○ planvorming/voeren oriënterende gesprekken
○ (nog) geen sprake van

35.1. U selecteerde: Anders, kunt u dit toelichten?

[ ]

36. Zijn er aspecten waarvan u vindt dat de Stuurgroep (v)so in transities (meer) aandacht zou moeten besteden?

○ Ja, waarover zou u willen spreken? _____
○ N.v.t.

37. Mogen wij eventueel contact met u opnemen om uitleg te vragen over de aspecten waarvan u vindt dat de Stuurgroep (v)so in transities daar (meer) aandacht aan zou moeten besteden?

○ Ja
○ Nee

37.1. Contactgegevens voor eventuele vragen.

Naam	
Telefoonnummer	
E-mail	

38. LECSO biedt als dank voor het invullen het boek 'Sociale media in het speciaal onderwijs' aan. Ontvangt uw school graag dit boek?

○ Ja
○ Nee

38.1. Contactgegevens voor het boek ‘Sociale media in het speciaal onderwijs’ .

Naam	
Telefoonnummer	
E-mail	
Adres	

Namens de stuurgroep (v)so in transities willen we u hartelijk danken voor uw medewerking!
Klik op 'Bevestig' zodat uw antwoorden worden meegenomen in de analyses van het onderzoek.

BMC | onderzoek

TELEFOON
070 - 310 3800
E-MAIL
info@bmconderzoek.nl
WEBSITE
www.bmconderzoek.nl